

Luka

The Gospel According to Luke in the Arli dialect of the Vlax
Romani language

Luka

The Gospel According to Luke in the Arli dialect of the Vlax Romani language

© 2018.

Language: Arli (Romani, Vlax)

Dialect: Arli

DRAFT VERSION

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-07-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Jul 2024 from source files dated 25 Jul 2024
0ae3729f-5fc8-5aa0-b49a-b7759ad04491

Contents

Luka	1
----------------	---

O evanđelje e Lukasoro

Uvod

¹ Cenimeja Teofile, but džene lelje te pisinen oto događaja save ule maškar amende.

² On pisinde adahar sar so vačerde amende okola kola taro anglunipe dikhle adala događaja hem kola inele sluge zako e Devlesoro lafi.

³ Adahar hem me, palo adava so taro anglunipe šukar ispučljum sa adava, mangljum tuće sa palo redo te pisinav,

⁴ te šaj ove uverime dai čaće sa adava so injan sikavdo.

O anđeo phenela so ka bijandol o Jovan o Krstitelj

⁵ Kad o Irod inele caro ani Judeja, nesavo manuš palo anav Zaharija inele svešteniko e izraelconengoro, oto redo e Avijasoro. E Zaharijasiri romni da inele oto pleme e Aronesoro. Lakoro anav inele Jelisaveta.

⁶ O Zaharija hem i Jelisaveta inele pravedna anglo Devel, adalese so živinde palo sa o naredbe hem o zakonja e Gospodesere.

⁷ Olen na ine čhave adalese so i Jelisaveta našti ine te ačhol khamni, a soduj džene već purandile.

⁸ Jekh dive kad e Zaharijasiri grupa oto sveštenici kandlja ano Hram, tegani hem o Zaharija čerela ine pli buti sar svešteniko anglo Devel.

⁹ Ov, palo adeti e sveštenikonengoro, barbuteja inele izabirime te đerdini ko Hram e Gospodesoro hem te kadini.

¹⁰ Sar o Zaharija kadini ine ano Hram, sa edobor narodo molini pe ine avri.

¹¹ A ano Hram e Zaharijase mothovđa pe o anđeo e Gospodesoro, kova terdino ki desno strana ofo oltari kotar kadinđa pe.

¹² Kad o Zaharija dikhlja le, uznemirinda pe hem but darandilo.

¹³ A o anđeo phenda lese: "Ma dara, Zaharija! O Devel šunđa ti molitva. Ti romni i Jelisaveta ka bijani će čhave, i ka de le anav Jovan.

¹⁴ Ka ove but radosno zbog leste hem but džene ka radujinen pe so ov ka bijandol,

¹⁵ adalese so ka ovel baro manuš anglo Gospod. Nikad naka pijel mol hem ništa sostar šaj te mačol pe. Ka ovel pherdo e Svetone Duhoja pana pe dajaće ano vodi.

¹⁶ Bute Izraelconen ka irini anglo Gospod, anglo lengoro Devel.

¹⁷ Ka džal anglo Gospod sar glasniko ano duho hem ano zoralipe e prorokosoro e Ilijasoro. Ka mirini e daden lengere čhavencar hem okolen so na šunena ka irini nakori mudrost e pravednikonengiri. Te pripremini e narodo te oven spremna zako e Gospodesoro aviba."

¹⁸ I o Zaharija pučlja e anđeo: "Sar me te džanav da čaće ka ovel adava so phendan? Me injum purano hem mli romni da beršali."

¹⁹ A o anđeo phenda lese: "Me injum o Gavrilo, o anđeo kova terđola anglo Devel. Ov bičhalđa man te vačerav tuja hem te anav će akava šukar lafi.

²⁰ I aće, ka ove laloro, naka šaj te vačere sa đi o dive kad adava ka ovel, adalese so na verujindan mle lafende save ka pherđoven ano pravo vreme."

21 Sar o anđeo vačeri ine e Zaharijaja, o narodo kova adžicerđa avri čudinda pe so o Zaharija edobor ačhilo ano Hram.

22 A kad o Zaharija ikliło, našti ine te vačeri olencar. Čerela ine nesar te mothoj lende vastencar, ali ačhilo laloro. O manuša halile da ole ine vizija ano Hram.

23 Kad pherdile o dive oti lesiri služba ano Hram, o Zaharija irinda pe čhere.

24 Na nakhlo but, i lesiri romni i Jelisaveta ačhili khamni hem pandž masek na ikliło avri taro čher. Phenda:

25 "O Gospod čerđa te šaj ačhovav khamni. Akana mothovđa maje pli milost hem cidinda mli lađ anglo manuša."

O anđeo phenela e Marijaće so ka bijani e Isuse

26 Kad i Jelisaveta inele šofto masek khamni, o Devel bičhalđa ple anđeo e Gavriło ki diz Nazaret ani regija Galileja.

27 Adari valjanđa te legari o lafi e Marijaće koja pana inele čhaj. Oj inele mangli e muršese palo anav Josif, kova inele oto pleme e carosoro e Davidesoro.

28 Kad alo o anđeo, phenda e Marijaće: "Radujin tut! O Gospodi but milostivno premala tute!"

29 A i Marija but uznemirinda pe zbog e anđeosere lafija, i pučlja pe so šaj te značini adava pozdrav.

30 A o anđeo phenda laće: "Ma dara, Marije! O Devel mothovđa će pli milost!"

31 Ače, ka ačhove khamni hem ka bijane čhave, i ka de le anav Isus.

32 Ov ka ovel baro hem ka vičini pe Čhavo e Najbare Devlesoro. O Devel o Gospod ka del le o presto lesere pradadesoro e Davidesoro.

33 Ka carujini upro pleme e Jakovesoro zauvek; zako lesoro carstvo naka ovel kraj."

34 Tegani i Marija pučlja e anđeo: "Sar šaj te ovel adava kad me pana injum čhaj?"

35 A o anđeo phenda laće: "O Sveto Duho ka huljel upra tute hem o zoralipe e Najbare Devlesoro ka učhari tut. Adalese adava čhavo, kole ka bijane, ka ovel sveto hem ka vičini pe Čhavo e Devlesoro.

36 Eče, ti bibi i Jelisaveta da, ko purane berša, ačhili khamni hem ka bijani murše. I oj, kolaće sare džande da našti te ačhol khamni, akanai šov masek khamni.

37 Adalese so o Devel sa šaj te čerel!"

38 Tegani i Marija phenda: "Ače, sluškinja e Gospodesiri injum. Nek ovel maje palo to lafi."

I o anđeo dželo olatar.

I Marija džala te dikhel e Jelisaveta

39 Adala dive i Marija spreminda pe hem siđarđa ko bregalo krajo, ki jekh diz ani regija Judeja.

40 Kad resli adari, đerdinda ko čher e Zaharijasoro hem pozdravinda e Jelisaveta.

41 I kad i Jelisaveta šunđa e Marijakoro pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinda olaće ano vođi, a oj pherdili e Svetone Duhoja.

42 I bare glasvoja phenda e Marijaće: "Najblagoslovime injan maškaro đuvlja hem blagoslovime o čhavoro kole akhareja ano vođi!"

43 Akavai bari čast maje so tu, mle Gospodesiri daj, aljan kora mande.

44 Adalese so, kad šunđum to pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinda maje ano vodi.

45 Blago tuće so verujinda da ka ovel adava so phenda će o Gospod!”

I Marija hvalini e Devle

46 Tegani i Marija phenda:

“Mlo vilo barjari e Gospode;

47 Mloi duho radosno ano Devel, ano mlo Spasitelj,

48 so ulo milostivno upri poniznost ple sluškinjakiri.

I aće, od akana sa o generacije ka phenen da injum blagoslovime đuvli,

49 adalese so bare šukaripa čerđa maje o Zoralo Devel kasoroi anav sveto!

50 Ovi milostivno e manušenje tari generacija ki generacija kola darana olestar.

51 Ple zorale vasteja čerđa bare buća; rasfrdinda e manušen kolai barikane ano pumare vile.

52 Peravđa e vladaren taro lengoro prestolje, a vazdinda e poniznonen.

53 Čaljarda e bokhalen šukaripnaja, a čučen muklja e barvalen.

54 Pomožinda e Izraelconende, ple slugende. Na bisterđa te ovel milostivno

55 e Avraamese hem lesere potomkonende zauvek, sar so dinda plo lafi amare pradadende.”

56 I Marija ačhili e Jelisavetaja đi sar trin masek, i tegani irinda pe čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj

57 A kad alo o vreme i Jelisaveta te bijani, bijanda murše.

58 Kad lakiri familija hem lakere komšije šunde so o Gospod mothovđa laće bari milost, radujinde pe olaja.

59 A kad e čhavore inele ofto dive, koro Zaharija čedinde pe o manuša zako obreziba e čhavoresoro. I mangle te den le lesere dadesoro anav - Zaharija,

60 ali i Jelisaveta phenda: “Na! Lesoro anav ka ovel Jovan!”

61 A on phende laće: “Niko te familijatar na vićini pe adahar.”

62 I vastencar pućle e Zaharija savo anav mangela te del ple čhavore.

63 Tegani o Zaharija rodinda te den le jekh tikori phal zako pisiba hem pisinda: “Lesoro anavi Jovan.”

I sare začudinde pe.

64 I otojehvar e Zaharijasoro muj phravdilo hem šaj ine palem te vaćeri, i lelja te slavini e Devle.

65 I uklinda i dar sa lengere komšijen. Ko sa o bregalo krajo e Judejakoro vaćerđa pe adalestar so ulo.

66 I sare kola šunde adava, razmislinde adalestar hem phende: “Akava čhavoro isi te ovel baro manuš. Čaćei upro leste o vas e Gospodesoro.”

O Zaharija prorokujini e Mesijastar hem e Jovanestar

⁶⁷ A o Zaharija, e Jovanesoro dad, pherdilo e Svetone Duhoja hem prorokujinda:

- ⁶⁸ “Slava e Gospodese e Izraelesere Devlese,
adalese so alo hem otkupinda ple narodo!
- ⁶⁹ Vazdinda amende e zorale Spasitelje
oto pleme e carosoro e Davidesoro, ple slugasoro,
- ⁷⁰ sar so vačerda pana angleder
prekalo muja ple svetone prorokonengere.
- ⁷¹ Vazdinda amende zorale Spasitelje te spasini amen amare neprijateljendar
dar
hem sa e manušengere vastendar kola mrzinena amen.
- ⁷² Mothovda milost amare pradadende
hem ispuninda plo sveto savez,
- ⁷³ i sovli savi halja e Avraamese amare pradadese:
- ⁷⁴ so ka ikali muja amare neprijateljengere vastendar
te šaj služina lese bizi dar
- ⁷⁵ ani svetost hem ani pravednost anglo leste sa đikote injam dživde.
- ⁷⁶ A tu Jovane, mlo čhavo, ka ove pendžardo sar proroko e Najbare
Devlesoro,
adalese so ka dža anglo Gospod te pripremine lese o drom.
- ⁷⁷ Ka sikave lesere narodo sar te pendžaren o spasenje
prekalo oprostiba lengere grehija
- ⁷⁸ zbog amare Devlesoro milosrdno vilo
palo savo o svetlost odupral ka avel kora amende sar ikljojba e
khamesoro,
- ⁷⁹ te svetlini okolende so bešena ani tomina hem ani senka e meribnasiri,
te legari amen ko drom oto mir.”

⁸⁰ A o čhavoro o Jovan barjola ine hem zoraljola ano duho. Kad barilo, živinda ani pustinja sa đikote na iklilo anglo Izraelci te propovedini.

2

O Isus bijandilo

¹ A ano adava vreme kad o Jovan bijandilo, e rimesoro caro o Avgust naredinda te čerel pe popis oto sa o manuša ano carstvo.

² Adava inele prvo popis čerdo sar o Kvirinije vladini ine ani Sirija.

³ I sa o manuša dže ko dizja kaj beše ine lengere preci te prijavinen pe zako popis.

⁴ Adahar da o Josif, adalese so inele potomko e carosoro e Davidesoro, dželo tari diz Nazaret oti regija Galileja ko gav Vitlejem oti regija Judeja, kote o David bijandilo.

⁵ Dželo adari sar te prijavini pe zako popis pe verenicaja e Marijaja koja inele khamni.

⁶ I sar on inele ano Vitlejem, alo e Marijakoro vreme te bijani.

⁷ I bijanda ple prvone čhave. Pačarda le hem pašljarda le ano jasle adalese so ki gostionica na inele than olende.

O anđelja vačerena e pastirende so bijandilo o Spasitelj

⁸ Adaja rat paše uzalo Vitlejem inele nesave pastirija kola arakhena ine pumare bakren ko polje.

⁹ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro terdino uzalo lende hem i slava e Gospodesiri osvetlinda len, i on but darandile.

¹⁰ A o anđeo phenda lende: “Ma daran! Aće, anava tumende šukar lafi oto baro bahtalipe savo ka ovel sa e manušenje!

¹¹ Avdive, ani e Davidesiri diz bijandilo tumende o Spasitelj kovai o Hrist o Gospod.

¹² A palo akava znako ka pendžaren le: ka arakhen e čhavore paćarde hem sar pašljola ano jasle.”

¹³ Otojekhvar uzalo anđeo mothovđa pe bari vojska e anđelendar savi hvalinda e Devle vaćerindoj:

¹⁴ “Slava ko učipe e Devlese,
a ki phuv mir e manušenje kolencar o Devel zadovoljno!”

¹⁵ I kad o anđelja irinde pe ko nebo, o pastirija phende jekh averese: “Hajde te dža đi o Vitlejem hem te dikha adava so phenda amende o Gospod.”

¹⁶ I džeze sigate, hem arakhle e Marija, e Josife hem e čhavore sar pašljola ano jasle.

¹⁷ A kad dikhle e čhavore, vaćerde averende sa so ine lende phendo e čhavorestar.

¹⁸ I inele zadivime sare kola šunde adava so o pastirija vaćerde.

¹⁹ A i Marija sa adava garavđa pese ano vilo hem razmislinda adalestar.

²⁰ I o pastirija dželefse slavindoj hem hvalindoj e Devle zako sa okova so šunde hem so dikhle baš ađahar sar so ine lende phendo.

²¹ Kad nakhle ofto dive, kad e čhavore valjande te obrezinen, dinde le anav Isus – sar so vićinđa le o anđeo angleder so i Marija aćhili khamni.

E Isuse anena ko Hram

²² Kad alo o vreme zako adeti i daj te očistini pe palo e Mojsijasoro zakoni, o Josif hem i Marija ande e Isuse ano Hram ko Jerusalem te preden le e Gospodese

²³ (sar soi pisime ano zakoni e Gospodesoro: “Đijekh muř prvenco te ovel posvetime e Gospodese”)

²⁴ hem te den žrtva (sar soi phendo ano zakoni e Gospodesoro: “duj tikore golubija ili duj terne golubija”).

O Simeon prorokujini

²⁵ A ano Jerusalem inele jekh manuř palo anav Simeon. Ov inele pravedno hem pobožno. Adžićeri ine te avel o Mesija te spasini e Izraelconen, hem o Sveto Duho inele upro leste.

²⁶ O Sveto Duho mothovđa lese da angleder so ka merel, ka dikhel e Gospodesere Mesija.

²⁷ I o Sveto Duho phenda lese te džal ko Hram, i ov dželo. Tegani o Josif hem i Marija ande e čhavore e Isuse ano Hram sar te ćeren o adeti savoi palo Zakoni.

²⁸ Kad o Simeon dikhlja e čhavore e Isuse, lelja le ki angali hem hvalinda e Devle vaćerindoj:

²⁹ “Gospode, akana šaj me, o sluga klo, te merav ano mir sar so phendan maje.

30 Adalese so mle jača dikhle to spasenje,

31 savo spremindan anglo sa o nacije.

32 Akava spasenje ka ovel svetlost te mothoj tut avere nacijende hem ka anel slava te narodose, e Izraelconende."

33 E Isusesoro dad hem i daj divinde pe adaleja so o Simeon vačerda olestar.

34 Tegani o Simeon blagoslovinda len hem phenda e Marijaće, e Isusesere dajaće: "Dikh, akavai čavoro birime te čerel buten te peren hem te užten ano Izrael. Ovi odredime te ovel e Devlesoro znako, ali but džene ka odbacinen le.

35 Adava ka ovel sar te mothoven pe bute manušengere garavde mislija. A o mači ka posaj ti duša."

I Ana zahvalini e Devlese zako Mesija

36 A adari da inele i proročica i Ana, i čaj e Fanuilesiri, oto pleme e Asiresoro. Oj inele ano purane berša. Efta berš živinda ple romeja,

37 a palo adava živinda sar udovica di oftovardešu štarto berš. Stalno inele ano Hram, i dive i rat slavinda e Devle ano postiba hem ano moliba.

38 I samo so o Simeon završinda ple vačeribnaja, i Ana nakhini di o Josif hem i Marija zahvalindoj e Devlese zako čavoro. I lelja te vačeri e čavorestar sarijende adari kola adžicerde upro Devel te otkupini o Jerusolim.

39 Kad o Josif hem i Marija čerde sa soi palo zakoni e Gospodesoro, irinde pe ki pumari diz Nazaret ki Galileja.

40 A o čavoro barjola ine hem zoraljola. Pherdola ine mudrost hem i milost e Devlesiri inele upro leste.

O čavoro Isus vačeri e učiteljencar ano Hram

41 E Isusesoro dad hem i daj dijekh berš zako prazniko Pasha džana ine ki diz Jerusolim.

42 Kad e Isuse inele dešuduj berš, palo adeti, hem ov dželo olencar adari te slavini o prazniko.

43 Kad nakhlo o prazniko, o Josif hem i Marija lelje te džanfse, a na džande so lengoro čhavo o Isus ačhilo ano Jerusolim.

44 Sar mislinde dai o Isus maškaro manuša kola putujinde olencar, dzele jekh dive phirindoj, a onda lelje te roden le maškaro pumarende hem maškaro pendžarutne.

45 I kad našti ine te arakhen le, irinde pe ko Jerusolim te roden le.

46 I o trito dive arakhle le ano Hram sar bešela maškaro e verakere učitelja, sar šunela len hem pučela len.

47 I sare kola šunde e Isuse, divinde pe zako lesoro džandipe hem zako lesere odgovorija.

48 I kad dikhlja le lesoro dad hem lesiri daj, inele iznenadime. Lesiri daj phenda lese: "Mlo čhavo, vačer sose adava čerdan amende? To dad hem me but darandiljam hem rodindam tut!"

49 A o Isus pučlja len: "Sose rodinden man? Na džanden li so valjani te ovav ano čher mle Dadesoro?"

50 A i Marija hem o Josif na halile so o Isus manglja te phenel lende adaleja.

51 I palo adava, o Isus irinda pe olencar ko Nazaret hem ine lende poslušno. A lesiri daj garavda pese ano vilo sa adava so ulo.

⁵² A o Isus ulo po mudro hem barjola ine ano telo, hem sa više barjola ine ano jača e Devlese hem e manušeđe.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese

¹ Kad o caro o Tiberija vladinđa upro e Rimesoro carstvo dešupandžto berš, o Pontije Pilat vladinđa ani Judeja, o Irod vladinđa ani Galileja, a lesoro phral o Filip vladinđa ani Itureja hem ani Trahonitada, o Lisanije vladinđa ani Avilina,

² hem o Ana hem o Kajafa inele šerutne sveštenici, o lafi e Devlesoro alo e Zaharijasere čhavese e Jovanese ki pustinja.

³ I o Jovan dželo ko sa o krajo e lenjakoro Jordan te propovedini e manušeđe da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lende oprostime o grehija.

⁴ Sar so angleder pisinda o proroko o Isaija, o Jovan inele

“o glaso so vičini ani pustinja:
‘Pripreminen o drom e Gospodese,
ravnonen lese o droma!

⁵ Đijekh dolina te pherđol
a đijekh planina hem brego te peren!

O bange droma te oven ispravime
a o neravna droma te oven ravnome!

⁶ I sa o manuša ka dikhen e Devlesoro spasenje.’ ”

⁷ Akava o Jovan vačerđa butenđe kola iklike te krstini len: “E sapengere čhavalen! Ko vačerđa tumenđe da šaj te našen tari e Devlesiri holi savi avela?”

⁸ Tumare životeja mothoven da čače pokajinđen tumen! I ma mislinen dai dovoljno te phenen: ‘Amaroi pradad o Avraam.’ Phenava tumenđe da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

⁹ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi već vazdime te čineli o kašta ano koreno. I đijekh kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čineli pe hem ka frdel pe ani jag.”

¹⁰ A o narodo pučlja le: “So valjani te čera?”

¹¹ O Jovan phenđa lende: “Kas isi duj gada, jekh valjani te del okolese kas nane. A kas isi hajbnase, te čerel isto adahar.”

¹² Nesave carinici da ale te krstini len o Jovan, i pučle le: “Učitelju, so amen te čera?”

¹³ A ov phenđa lende: “Ma roden buderi porez okolestar so o zakoni phenela tumenđe te roden.”

¹⁴ I nesave vojnici da pučle e Jovane: “A so amen te čera?”

A ov phenđa lende: “Nikastar ma len love ki sila ili so ka tužinen len hovavne hem oven zadovoljna tumara plataja.”

¹⁵ A o narodo adžicerđa e Mesija hem sare pučle pe nane li o Jovan adava.

¹⁶ Adalese o Jovan phenđa sarijenđe: “Me krstinava tumen panjeja, ali avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni o dorikha oti obuča te phravav. Ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja hem jagaja.

¹⁷ Ano vas lese i lopata te čistini o gumno plo hem te odvojini o điv taro ljuške. O điv ka čhivel pese ki šupa, a o ljuške ka tharel jagaja savi nikad na mudardola.”

¹⁸ Adahar, sar hem bute avere lafencar o Jovan vačerđa lende o Šukar lafi.

¹⁹ A e vladare e Irode o Jovan ukorinđa adalese so lelja romnjaće ple phralesere romnja e Irodijada hem zako but avera bišukar buća save čerđa.

²⁰ Tegani o Irod čerđa aver bišukaripe: čhivđa e Jovane ko phandlipe.

O Jovan krstini e Isuse

²¹ Kad sa o manuša krstinde pe, krstinda pe hem o Isus. I tegani sar o Isus molini pe ine, phravdilo o nebo,

²² a o Sveto Duho huljilo upro leste ano oblik e golubesoro. A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Tu injan mlo Čhavo o manglo! Tuja injum bahtalo!”

E Isusesoro poreklo

²³ O Isus počinda pli služba anglo narodo kad inole đi ko trijanda berš. O narodo smatrinda dai o Isus čhavo e Josifesor.

O Josif inele čhavo e Ilijasoro.

²⁴ O Ilija inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesor.

O Levije inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Janajesoro.

O Janaj inele čhavo e Josifesor.

²⁵ O Josif inele čhavo e Matatijesor.

O Matatije inele čhavo e Amosesoro.

O Amos inele čhavo e Naumesoro.

O Naum inele čhavo e Eslijasoro.

O Eslija inele čhavo e Nangejesoro.

²⁶ O Nangej inele čhavo e Maatesoro.

O Maat inele čhavo e Matatijesor.

O Matatije inele čhavo e Semeinesoro.

O Semein inele čhavo e Josihesor.

O Josih inele čhavo e Jodasoro.

²⁷ O Joda inele čhavo e Joananesoro.

O Joanan inele čhavo e Risasoro.

O Risa inele čhavo e Zorovavesoro.

O Zorovavel inele čhavo e Salatiilesoro.

O Salatiil inele čhavo e Nirisoro.

²⁸ O Niri inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Adisoro.

O Adi inele čhavo e Kosamesoro.

O Kosam inele čhavo e Elmadamesoro.

O Elmadam inele čhavo e Iresoro.

²⁹ O Ir inele čhavo e Isusesoro.

O Isus inele čhavo e Eliezeresor.

O Eliezer inele čhavo e Jorimesoro.

O Jorim inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesor.

³⁰ O Levije inele čhavo e Simeonesoro.

O Simeon inele čhavo e Judasoro.
 O Juda inele čhavo e Josifesor.
 O Josif inele čhavo e Jonamesoro.
 O Jonam inele čhavo e Eliakimesoro.
³¹ O Eliakim inele čhavo e Melejasoro.
 O Meleja inele čhavo e Menasoro.
 O Mena inele čhavo e Matatasoro.
 O Matata inele čhavo e Natanesoro.
 O Natan inele čhavo e Davidesoro.
³² O David inele čhavo e Jesejesoro.
 O Jesej inele čhavo e Jovidesoro.
 O Jovid inele čhavo e Voozesoro.
 O Vooz inele čhavo e Salmonesor.
 O Salmon inele čhavo e Naasonesor.
³³ O Naason inele čhavo e Aminadavesoro.
 O Aminadav inele čhavo e Adminesor.
 O Admin inele čhavo e Arnisor.
 O Arni inele čhavo e Esromesor.
 O Esrom inele čhavo e Faresesor.
 O Fares inele čhavo e Judasoro.
³⁴ O Juda inele čhavo e Jakovesoro.
 O Jakov inele čhavo i Isaakesoro.
 O Isaak inele čhavo e Avraamesoro.
 O Avraam inele čhavo e Tarasoro.
 O Tara inele čhavo e Nahoresoro.
³⁵ O Nahor inele čhavo e Seruhesor.
 O Seruh inele čhavo e Ragavesoro.
 O Ragav inele čhavo e Falekesoro.
 O Falek inele čhavo e Everesor.
 O Ever inele čhavo e Salasoro.
³⁶ O Sala inele čhavo e Kainamesoro.
 O Kainam inele čhavo e Arfaksadesoro.
 O Arfaksad inele čhavo e Simesoro.
 O Sim inele čhavo e Nojesoro.
 O Noje inele čhavo e Lamehesoro.
³⁷ O Lameh inele čhavo e Matusalasoro.
 O Matusala inele čhavo e Enohesoro.
 O Enoh inele čhavo e Jaretesor.
 O Jaret inele čhavo e Malaleilesoro.
 O Malaleil inele čhavo e Kainamesoro.
³⁸ O Kainam inele čhavo e Enosesor.
 O Enos inele čhavo e Sitesoro.
 O Sit inele čhavo e Adamesoro.
 O Adam inele čhavo e Devlesoro.

4

E Isuse ki pustinja kušini o beng

¹ A o Isus, pherdo e Svetone Duhoja, irinđa pe tari len Jordan; i oto Duho inele legardo ki pustinja,

² kaj inele saranda dive iskušime e bengestar. I na halja ništa adala dive, a kad nakhle adala dive, tegani bokhalilo.

³ I o beng phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barese te ovel maro."

⁴ A o Isus phenda lese: "Pisimei ko Sveto lil: 'O manuš naka živini samo oto maro.' "

⁵ I o beng legarda le ko učo than hem otojehvar mothovđa lese sa o carstvija e phuvjakere,

⁶ i phenda lese: "Tuće ka dav sa akava zoralipe hem i slava olengiri adalese soi maje dindi, i dava la kase me mangava.

⁷ Adalese, te peljan ko kočija angla mande, sa ka ovel klo."

⁸ I o Isus phenda lese: "Pisimei ko Sveto lil: 'Per ko kočija samo e Gospode, te Devlese, hem samo ole kande!' "

⁹ I o beng anda le ko Jerusalem hem čhivđa le upro najučo than e Hramesoro hem phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele!

¹⁰ Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut,

¹¹ te akharen tut ko vasta
te na khuve tut preja ko bar.' "

¹² O Isus phenda lese: "Hem akavai phendo ko Sveto lil:

'Ma kušin e Gospode, te Devle.' "

¹³ I kad završinda đijekh kušnja, o beng cidinda pe olestar đi nesavi aver prilika.

O Isus sikaj ani Galileja

¹⁴ I o Isus irinda pe ki regija Galileja ano zoralipe e Duhosoro, i šundilo o glaso olestar ko sa o krajo.

¹⁵ I sikavđa e manušen olende ano sinagoge hem inele pohvalime sarijendar.

E Isuse ispudinena taro Nazaret

¹⁶ I o Isus alo ki diz Nazaret kote barilo hem, palo plo adeti ko savato, đerdinda ki sinagoga. Uštino te čitini,

¹⁷ a ine lese dindo o lil e prorokosoro e Isaijasoro. Ov phravđa o lil hem arakhlja o than kaj inele pisime:

¹⁸ "O Duhoi e Gospodesoro upra mande,
adalese so pomazinda man
te vačerav o šukar lafi e čororende.

Bičhalđa man te proglasinav e phandlende da ka oven oslobodime,
e kororende da ka irini pe lenđe o dikhiba,
e mučimende da ka oven slobodna,

¹⁹ te proglasinav o adžičerdo berš oti e Gospodesiri milost."

²⁰ Tegani phandlja o lil, irinda le e slugaste, i beštino te sikaj. I sare ani sinagoga dikhle ano leste.

²¹ A o Isus lejla te vačeri lenđe: "Avdive pherdile akala lafija save šunden tumare kanencar."

²² I sare šukar vačerde olestar hem inele zadivime oto šukar lafija save iklile lesere mujestar, i vačerde: "Nane li ov e Josifosoro čhavo?"

²³ A ov phenda lende: "Čače ka vačeren maje akaja poslovica: 'Doktore, sasljar korkore tut!' So šundam so ulo ano Kafarnaum, čer hem akate, ano to than kaj bariljan."

²⁴ I phenda: "Čače, vačerava tumende, nijekh proroko nane prihvatime ano plo than kaj barilo."

²⁵ I čače, vačerava tumende, inele but udovice ano Izrael e Ilijase ano vreme, kad na pelo bršin trin berš hem šov masek i ulo baro bokhalipe ki sa i phuv.

²⁶ I nijekhače olendar na inele bičhaldo o Ilija sem e udovicače ki e abandijengiri diz Sarepta uzalo Sidon.

²⁷ I inele but gubavci ano Izrael ano vreme e prorokosoro e Jelisejesoro, i nijekh olendar na inele sasljardo, sem o Neman o Sirijco."

²⁸ I sare ani sinagoga pherdile holi kad šunde adava.

²⁹ I uštine hem ispuđinde le tari diz, i legarde le upre ko brego upro savo lengiri diz inele vazdime te šaj frden le odupral.

³⁰ Ali o Isus nakhino maškar olende hem dželo.

O Isus ispuđini e demone e manušestar

³¹ I o Isus huljilo ani e galilejakiri diz Kafarnaum, i sikavđa e manušen ko savato.

³² I on inele zadivime lesere sikavibnaja adalese so lesoro vačeriba inele ano autoritet.

³³ A adari, ani sinagoga, inele manuš opsednutime e demonesere bišukare duhoja hem oto sa o glaso vičinda:

³⁴ "Oh, so mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro."

³⁵ Tegani o Isus ukorinda le: "Phand to muj hem ikljov olestar!"

I o demoni frdinda le ki phuv anglo sarijende, iklilo olestar hem ni hari na dukhavđa le.

³⁶ I sare but začuđinde pe hem vačerde jekh avereja adahar: "Savo li vačeriba adava da ano autoritet hem ano zoralipe naredini e bišukare duhunde te ikljon i onda ikljona?"

³⁷ I o glaso e Isusestar šundilo ko sa o pašutne thana.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

³⁸ O Isus iklilo tari sinagoga hem dželo ko čher e Simonesoro. E Simonesere sasuja inele bari jag. I on zamolinde le te sasljari la.

³⁹ I o Isus terdino uzalo late, naredinda e jagače hem oj muklja la. I odmah uštini hem lejla te poslužini len.

⁴⁰ Kad o kham huljilo, sarijen kolen inele namborme manuša oto razna nambormipa, ande len koro Isus. A ov upra đijekheste olendar čhivđa ple vasta hem sasljarda len.

⁴¹ A butendar da iklile o demonja vičindoj hem vačerindoj: "Tu injan o Čhavo e Devlesoro!"

O Isus pretinda len hem na muklja lende te vačeren adalese so džande dai ov o Hrist.

⁴² Kad dislilo, o Isus iklilo tari diz hem dželo ko jekh čučo than. I but džene rodinde le. Ale đi leste hem na mukena le ine te džalfse olendar.

⁴³ A ov phenda lende: "I ko avera dizja valjani te vačerav o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro adalese so zako adava injum bičhaldo."

⁴⁴ I o Isus nastavinda te propovedini ano e judejakere sinagoge.

5

O Isus vičini e prvone učeníkonen

¹ A jekhvar but džene gurinde pe uzalo Isus te šunen o lafi e Devlesoro, a ov terdino uzalo e Galilejakoro jezero.

² I dikhlja duj čamcija uzalo jezero savendar iklile o manuša kola dolena mačhen adalese so thovena ine pumare mreže.

³ I đerdinđa ano jekh čamco, kova inele e Simonesoro, i zamolinđa le te cidel pe hari e phuvjatar, i bešindoj ano čamco, sikavđa e narodo.

⁴ A kad završinda o vačeriba, phenđa e Simonese: "Dža e čamcoja ko hor hem frden tumare mreže te šaj dolen mačhen."

⁵ A o Simon phenda: "Gospodaron, sa i rat trudinđam amen i ništa na dolinđam, te tu pheneja, ka frdav o mreže."

⁶ I kad čerde adava, dolinde sa edobor mačhen i lengere mreže lelje te pharavdon.

⁷ I vastencar mothovde pumare amalende, kola inele ko aver čamco, te aven te pomožinen lenđe. I on ale hem pherde soduj čamcija edobor da lelje te pherdon pani.

⁸ A kad dikhlja adava o Simon o Petar, pelo ko kočija anglo Isus vačerindoj: "Dža mandar, Gospode, me injum grešno manuš!"

⁹ Adalese so i dar prelelja ole hem sarijen kola inele oleja zbog o baro doliba e mačhengoro.

¹⁰ Ađahar da i dar dolinđa e Jakove hem e Jovane, e Zevedejesere čhaven, kola inele e Simonesere amala.

I o Isus phenda e Simonese: "Ma dara! Od akana manušen ka dole."

¹¹ I kad ikalde o čamcija upri phuv, ačhavde sa hem džeze palo leste.

O Isus sasljari e gubavco

¹² I jekhvar o Isus inele ki nesavi diz, i nekotar anglo leste iklilo manuš pherdo gubaja. So dikhlja e Isuse, pelo anglo leste mujeja đi phuv hem molinđa le vačerindoj: "Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!"

¹³ I o Isus pružinda plo vas, dolinđa le hem phenđa: "Mangava, ov sasljardo!" I otojekhvar i guba cidinđa pe olestar.

¹⁴ Tegani naredinđa lese: "Ma vačer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinđa o Mojsije, zako svedočanstvo olende."

¹⁵ A o glaso e Isusestar šundola ine sa po dur, i but džene čedena pe ine te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa.

¹⁶ A ov cidela pe ine ko čuče thana hem molini pe.

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija

¹⁷ I jekh dive o Isus sikavđa ano jekh čher, a o fariseja hem o učitelja e Zakonestar, kola ale oto sa e galilejakere hem judejakere gava hem oto Jerusalem, beštine adathe. A o zoralipe e Gospodesoro inele upro Isus te sasljari.

¹⁸ I nesave manuša ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ne te mrdini. Mangle te anen le andre hem te čhiven le anglo Isus.

¹⁹ I adalese so taro narodo našti ine te arakhen kotar te anen le andre, uklinde upro čher, čerde rupa ko tavani hem adathar mukle le sa e nosiljkaja ko maškar anglo Isus.

20 I kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenda: "Manušeja, oprostimei će te grehija!"

21 I o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle pe ana pumende: "Kovai akava so hulini? Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

22 A o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Sose ađahar mislinena?"

23 Soi po lokhe te phenel pe: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti hem phir'?"

24 Ka dokažinav tumenđe da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinao o grehija." Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel: "Tuće vačerava! Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

25 I o manuš odmah uštino anglo lende, lelja i nosiljka hem dželo čhere slavindoj e Devle.

26 I sare začudinde pe, hvalinde e Devle, pherdile dar hem vačerde: "Avdive dikhlam bare čudesija!"

O Isus alo te vičini e grešnikonen ko pokajiba

27 I palo adava, o Isus iklilo adathar hem dikhlja e cariniko palo anav Levije sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: "Phir pala mande!"

28 I ov uštino, ačhavđa sa hem dželo palo leste.

29 I o Levije spreminda lese baro hajba pese ano čher, hem adari inele but carinici hem avera kola beštine olencar uzalo astali.

30 Tegani o fariseja hem lengere učitelja e Zakonestar lelje te buninen pe vačerindoj e Isusesere učenikonenđe: "Sose tumen hana hem pijena e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

31 I o Isus phenda lende: "E sastenđe na valjani doktori, nego e nambormenđe.

32 Me na aljum te vičinav ko pokajiba e pravednikonen, nego e grešnikonen."

E Isusesoroi sikaviba nevo

33 A on phende lese: "E Jovanesere e Krstiteljesere učenici but postinena hem molinena, ađahar hem e farisejengere učenici, a te učenici hana hem pijena."

34 A o Isus phenda lende: "Sar šaj te terinen e mladoženjasere amalen te postinen kadi olencar o mladoženja?"

35 Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen."

36 I vačerđa lende akaja uporedba: "Niko na sivela o kotor e neve fostanestar ko purano fostani sar te pherel i rupa; adalese so hem o nevo ka pharavđol, a ko purano naka avel o kotor e nevestar.

37 I niko na čhorela i nevi mol ano purane morča. Te čerđa pe ađahar, kad i nevi mol ka zretoni, ka pharaj o morča hem ka čhordol, a o morča ka oven uništite.

38 Nego, i nevi mol valjani te čhorel pe ano neve morča.

39 I nijekh, kova pilja i purani, na mangela i nevi, adalese so vačeri: 'dovoljnoi i purani'."

¹ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive. A lesere učenci čedinde e đivesoro klaso, morde le vastencar hem hale.

² Tegani nesave fariseja phende: "Sose ćerena adava so palo Zakoni na tromal pe ko savato?"

³ O Isus phenđa lenđe: "Na čitinden li ano Sveto lil adava so ćerđa o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

⁴ Đerdinđa ano čher e Devlesoro, lelja hem halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonenđe, hem čak dinđa le okolende so inele oleja te han."

⁵ I phenđa lenđe: "Me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

O Isus sasljari ko savato

⁶ Ko aver savato, o Isus đerdinđa ki sinagoga hem sikavđa. I adari inele jekh manuš kasoro desno vas inele šuko.

⁷ Tegani o učitelja e Zakonestar hem o fariseja posmatrinena le ine te dikhen na li ko savato ka sasljari, sar te šaj tužinen le.

⁸ A ov džanđa lengere mislija hem phenđa e manušese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

I ov uštino hem terdino.

⁹ A o Isus phenđa lenđe: "Te pučav tumen: so tromal pe te ćerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te uništini pe?"

¹⁰ I dikhindoj ano sarijende, phenđa lese: "Pružin to vas!"

I ov ćerđa adahar hem lesoro vas ulo sasto.

¹¹ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pherdile bari holi hem vačerde maškara pumende so šaj te ćeren e Isusese.

O Isus birini dešuduje apostolen

¹² Adala dive, o Isus dželo ki gora te molini pe. I nakhavđa sa i rat ani molitva e Devlese.

¹³ Kad dislilo, vičinđa kora peste ple učenikonen hem birinđa olendar dešudujen, kolen vičinđa apostolja:

¹⁴ e Simone kole vičinđa Petar,

hem lesere phrale e Andreja,

e Jakove

hem e Jovane,

e Filipe

hem e Vartolomeje,

¹⁵ e Mateje

hem e Toma,

e Jakove e Alfejesere čhave

hem e Simone kovai vičime Zilot,

¹⁶ e Juda e Jakovesere čhave, hem e Juda e Iskariote, kova ulo izdajniko.

O Isus sikaj oto bahtalipe hem oto pharipe

¹⁷ I o Isus huljindoj olenar, terdino ko ravno than. A adari inele sa edobor lesere učenci hem but narodo taro but thana e judejakere, di hem tari diz Jerusolim, hem taro e tiresere hem e sidonesere pašutne thana savei uzalo more.

¹⁸ Ale te šunen le hem te oven saslarde oto pumare nambormipa. A saslipe hem okola kolen mučinde o bišukar duhija.

19 I sa o manuša rodinde te pipinen le adalese so baro zoralipe ikljola ine olestar hem sasljari sarijen.

20 I o Isus dikhlja ano ple učenci, i lelja te vačeri:

“Bahtale injen tumen o čorore,
adalese soi o carstvo e Devlesoro tumaro!

21 Bahtalei okola kolai akana bokhale,
adalese so o Devel ka čaljari tumen!

Bahtalei okola kola akana rovena,
adalese so ka asan!

22 Bahtale injen kad o manuša mrzinena tumen,
kad odbacinena tumen, uvredinena tumen

hem lađarena tumen da injen bišukar

adalese so verujinena ana mande, ano Čhavo e manušesoro!

23 Tegani radujinen tumen hem ripinen oto bahtalipe, adalese so adžičeri tumen bari nagrada ko nebo! Adalese so, ađahar čerena ine hem lengere pradada e prorokonencar.

24 Ali jao tumenđe e barvalenđe,
adalese so več lejjen tumari uteha!

25 Jao tumenđe kola akana injen čaljarde,
adalese so ka oven bokhale!

Jao tumenđe kola akana asana,
adalese so ka tugujinen hem ka roven!

26 Jao tumenđe kad sa o manuša vačerena šukar tumendar,
adalese so ađahar vačerena ine hem lengere pradada e hovavne prorokonendar.”

Mangen tumare neprijateljjen

27 “A vačerava tumenđe so šunena: Mangen tumare neprijateljjen!
Čeren šukaripe okolende so mrzinena tumen!

28 Blagoslovinen okolen so dena tumen armanja! Molinen tumen okolende so čerena tumenđe bišukaripe!

29 Okolese kova khuvela tut ki čham, irin hem aver čham. Okolese kova lela to ogrtači, ma zabranin te lel tutar hem o gad.

30 De dijekhese kova rodela tutar nešto, hem te neko lela okova soi klo, ma rode adava palal.

31 I sar so mangena avera te čeren tumenđe, ađahar čeren tumen olenđe.

32 Te mangena samo okolen kola tumen mangena, savi pohvala šaj te dobinen? Adalese so hem o grešnici mangena okolen kola olen mangena.

33 Ađahar da, te čerđen šukaripe okolende kola tumenđe čerena šukaripe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici čerena ađahar.

34 Te dinđen ko zajam love okolende kastar adžičerena te irinen tumenđe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici dena ko zajam jekh averese te šaj irini pe lenđe edobor.

35 Nego, mangen tumare neprijateljjen, čeren lenđe šukaripe hem den len ko zajam bizo nisavo adžičeriba te irini pe tumenđe adava! I o Devel ka del tumen bari nagrada. I ka oven čhave e Najbaresere, adalese soi ov šukar hem premalo nezahvalna hem premalo bišukar.

36 Oven milosrdna sar soi milosrdno tumaro Dad kovai ano nebo!”

O Isus sikaj te na sudina averen

³⁷ “Ma sudinen hem čače naka sudini pe tumenđe! I ma osudinen hem čače naka oven osudime! Oprostinen hem ka oprostini pe tumenđe!

³⁸ Den hem ka del pe tumenđe: mera šukar, pritiskime, tresime hem prepherdi ka čhivel pe tumenđe ki angali. Adalese so, sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumenđe.”

³⁹ I vačerđa lende akaja uporedba: “Šaj li o kororo te legari e korore? Na li soduj ka peren ki rupa?”

⁴⁰ Nane o učeniko upreder o učitelj. I đijekh kovai sikavdo sa, ka ovel samo sar plo učitelj.

⁴¹ A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴² Sar šaj te phene te phralese: ‘Phrala, aš te ikalavtar i trunka oti jakh’, a korkoro na dikheja i greda ani ti jakh? Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar.”

So ikljola oto šukar hem oto bišukar vilo

⁴³ “Nijekh šukar kaš na dela bišukar plod, sar so nijekh bišukar kaš na dela šukar plod.

⁴⁴ Adalese so đijekh kaš pendžari pe palo lesoro plod. Sar so džanen, o smokve na čedena pe oto kare ni o drakha na čedena pe oti kupina.

⁴⁵ E šukare manuše isi šukaripe ano vilo, i adahar, ple vilestar ikali šukaripe, a o bišukar manuš ple vilestar ikali bišukaripe. Adalese so e manušesoro muj vačeri adava sojai lesoro vilo pherdo.”

E Isusesoroi sikaviba šukar temelji

⁴⁶ “Sose vičinena man: ‘Gospode, Gospode!’, a na čerena okova so vačerava?

⁴⁷ Đijekh kova avela mande hem šunela mle lafija hem čerela len, ka mothovav tumenđe upra kastei:

⁴⁸ Ovi upro manuš kova čerindoj plo čher handlja hem čerđa hor, čerđa o temelji upro bar hem vazdinča o čher. I kad ale o panja, i len khuvđa ko adava čher, ali našti ine te potresini le adalese soi čerdo šukar.

⁴⁹ A okova kova šunđa mle lafija, a na čerđa len, ovi upro manuš kova čerđa plo čher ki phuv bizo temelji, ko savo khuvđa i len hem otojekhvar peravđa le, i oto čher uli bari ruševina.”

7

E kapetanesiri zorali vera

¹ A kad o Isus završinđa plo vačeriba anglo narodo, đerdinča ki diz Kafarnaum.

² A jekhe rimljanengere kapetane, kova inele upreder šel vojnicu, ine sluga kova inele namborme, anglo meriba, a ceninča le.

³ I kad o kapetani šunđa e Isuseso, bičhalđa koro leste nesave jevrejengere starešinen te pučen le te šaj avel te sasljari lesere sluga.

⁴ A kad ale koro Isus, šukar zamolinde le vačerindoj: “Ov zaslužini te čere lese adava,

⁵ adalese so mangela amare narodo, a čerđa amende hem sinagoga.”

⁶ I o Isus dželo olenar.

A kad inele paše uzalo čher, o kapetani bičhalđa lese ple amalen vačerindoj: “Gospode, ma mučin tut, adalese so na injum dostojno te đerdine maje ko čher.

⁷ Adalese na dikhljum man dostojno te avav đi tute. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁸ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesse vačerava: ‘Dža!’, i ov džala. A averese vačerava: ‘Ava!’, i ov avela. A mle slugase vačerava: ‘Čer adava!’, i ov čerela.”

⁹ A kad o Isus šunđa adava olestar, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenđa: “Vačerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.”

¹⁰ I kad okola kola inele bičhalde irinde pe čhere, arakhle e sluga saste.

O Isus vazdela taro mule e udovicakere čhave

¹¹ Na but palo adava, o Isus dželo ki diz savi vičime Nain. Oleja dzele lesere učenici hem but narodo.

¹² A kad alo paše uzalo udar e dizjakoro, reslja e dizutnen sar legarena e mule čhave, kova inele jekhoru pe dajače koja inele udovica. But dizutne džana ine e dajaja te parunen e čhave.

¹³ I kad dikhlja la o Gospod, pelo lese žal olaće hem phenđa laće: “Marov!”

¹⁴ I alo paše hem dolinda pe upro nosilja, i tegani okola so akharde terdine.

A o Isus phenđa: “Terneja, tuće vačerava, ušti!”

¹⁵ I o mulo beštino hem lelja te vačeri, i o Isus dinda le lesere dajače.

¹⁶ Tegani sare darandile hem slavinde e Devle vačerindoj: “Baro proroko ikliulo maškar amende!” hem: “O Devel alo te pomožini ple narodose!”

¹⁷ I adava šundilo ki sa i phuv e jevrejengiri hem ko sa o pašutne thana.

O Isus vačeri dai čače o Jovan proroko

¹⁸ I sa adava e Jovanese e Krstiteljese vačerde lesere učenici. Tegani o Jovan vičinda kora peste nesave dujen ple učenikonendar

¹⁹ hem bičhalđa len koro Gospod o Isus vačerindoj: “Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžičera avere?”

²⁰ I adala manuša ale koro Isus hem phende: “O Jovan o Krstitelj bičhalđa amen kora tute vačerindoj: “Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžičera avere?””

²¹ Baš tegani o Isus sasljarđa buten oto nambormipa, oto pharipa hem oto bišukar duhija, hem bute kororende dinda dikhiba.

²² Tegani o Isus phenđa e Jovanesere učenikonende: “Džan hem vačeren e Jovanese so dikhljen hem so šunden: o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci čistinena pe, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vačeri pe o šukar lafi.

²³ I bahtaloi okova kova na našali pli vera ana mande.”

²⁴ Kad e Jovanesere manuša dzele, o Isus lelja te vačeri e narodose e Jovanestar: “So iklijen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?”

²⁵ Ili so iklijen te dikhen? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola ano skupa šeja hem so živinena ano luksuz, eče tane ano palate.

²⁶ Ili so iklijen te dikhen? E proroko? Oja, vačerava tumende, ovi po više oto proroko!

27 Ovi okova kolestar pisime ano Sveto lil:

‘Ače, bičhalava mle glasniko angla tute,
kova ka pripremini će o drom.’

28 Vačerava tumenđe: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar, a o najtikoro e Devlese ano carstvo po baroi olestar.”

29 I sa o manuša hem o carinici kola šunde adava, pendžarde dai e Devlesoro sikaviba čačikano, adaleja so krstinde pe e Jovanesere krstibnaja.

30 A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar odbacinde o plan e Devlesoro pumende. Oni adala so na mangle o Jovan te krstini len.

31 O Isus phenđa: “Kasar akana te uporedinav e manušen oti akaja generacija? Kasei slična?”

32 Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vačerena jekh averese:

‘Bašaldam tumenđe veselo,
a na čhelden!
Đilabđam tužno,
a na runden!’

33 Ađahar, kad alo o Jovan o Krstitelj, ni halja maro ni pilja mol, a phenena: ‘O demoni ano leste!’

34 A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: ‘Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!’

35 Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe sa lakere čhavendar.”

I grešnica pomazini e Isuse

36 Nesavo farisej palo anav Simon vičinđa e Isuse te avel te hal koro leste. Ov đerdinđa e farisejese ko čher hem čhivđa pe uzalo astali.

37 I eče, adari ali i đuvli kolače džanđa pe dai grešnica ani diz, adalese so šunđa da o Isus inele uzalo astali e farisejese ko čher, i anđa miris ko čaro savo inele čerdo oto šužo bar.

38 I terdindoj palo lesere pre, runda hem lelja te sampačeri lesere pre ple asvencar hem koslja len ple balencar. I tegani čumudinđa lesere pre hem mahlja len miriseja.

39 Kad adava dikhlja o farisej kova vičinđa le, phenđa ana peste: “Tei akava manuš proroko, ka džanel ine koi hem savı akaja đuvli koja pipini le – dai grešnica.”

40 A o Isus phenđa lese: “Simone, isi man nešto te vačerav će.”

A ov phenđa: “Učitelju, vačer!”

41 I o Isus phenđa: “Duj džene inele dužnici nesave manušese kova dela love ko zajam. Jekh dugujini lese panšel e rimljanengere denarija, a o dujto pinda.

42 Adalese so na ine len te irinen, ov oprostinda o dugo sodujende. Kova, onda, olendar više ka mangel le?”

43 O Simon phenđa: “Mislinava da okova kase oprostinda više.” Tegani ov phenđa lese: “Oja, šukar phenđan.”

⁴⁴ Irinda pe nakori đuvli, i phenda e Simonese: “Dikheja li akala đuvlja? Đerdindum tuće ko čher, pani mle prende na andan, a oj sampačerđa mle pre ple asvençar hem koslja len ple balençar.

⁴⁵ Na pozdravindan man čumudipnaja, a oj, sar đerdindum na ačhavđa te čumudini mle pre.

⁴⁶ Na makhljan mlo šero uljeja, a oj makhlja mle pre miriseja.

⁴⁷ Adalese phenava će: But mangipe mothovđa, adalese soi laće oprostime but grehija. A hari mangipe mothoj okova kolesei oprostime hari grehija.”

⁴⁸ A olaće phenda: “Oprostimei će te grehija.”

⁴⁹ A o manuša kola inele uzalo astali lelje ana peste te vačeren: “Kovai akava so šaj hem o grehija te oprostini?”

⁵⁰ Tegani o Isus phenda e đuvljaće: “Ti vera spasinda tut! Dža ano mir!”

8

O đuvlja kola džana ine palo Isus

¹ Palo adava, o Isus lelja te džal ko dizja hem ko gava vačerindoj o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro. Oleja džeje hem o dešuduj apostolja

² hem nesave đuvlja kola inele saslarde oto bišukar duhija hem oto nambornipa: i Marija vičimi Magdalena, kolatar ikalđa eđa demonen,

³ i Jovana, i romni e Irodesere upravnikosiri e Huzesiri, i Suzana hem but avera. Adala đuvlja pumare lovençar kandle e Isuse hem lesere učeníkonen.

O Isus vačeri i priča oto sejači

⁴ Kad čedinda pe uzalo Isus baro narodo taro but dizja, ov vačerđa lenđe jekh priča:

⁵ “Íklilo o sejači te sejini. I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, inele gazime hem o čiriklja sa halje len.

⁶ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i kad barile, šučile adalese so na ine len pani.

⁷ I nesave pele maškaró kare, o kare barile olençar hem tasavde len.

⁸ I nesave pele ki šukar phuv, barile hem ande bijandipe šel puti više.” Kad vačerđa adava, vičinda: “Kas isi kana, nek šunel!”

Sostar vačeri i priča oto sejači

⁹ Tegani lesere učeníci pučle le so manglja te vačeri adala pričaja.

¹⁰ A ov phenda: “Tumendei dindo te džanen o garavdipa oto carstvo e Devlesoro, a averende vačerava ano priče, sar te šaj:

‘anglo jača te na dikhen
hem anglo kana te na haljovent.’

¹¹ A akava i priča vačeri: O semei o lafi e Devlesoro.

¹² Nesavei manuša sar o drom ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, avela o beng hem lela le lengere vilendar, sar te na poverujinen hem te na oven spasime.

¹³ A nesavei sar o than e barençar ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno, ali nane len koreno. On nesavo vreme verujinena, ali kad avela o iskušenje otperena.

14 A nesavei sar o than maškaro kare ko savo pele o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi, ali živinena ano brige, ano barvalipe hem ano zadovoljstvija e dživdipnasere, i ovena tasavde hem na anena šukar plod.

15 A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola e šukare hem e bimelale vileja šunena o Lafi hem ícerena le sa đikote na anena šukar plod.”

O Isus vaćeri i pričā oti svetiljka

16 “Niko na tharela i svetiljka te učari la čareja ili te čhivel la talo than e pašljojbnasoro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

17 Sa soi garavdo ka dičhol; sa soi čorale ka šundol.

18 Adalese pazinen sar šunena. Adalese so, kas isi, ka del pe lese pana, a kas nane, ka lel pe lestar hem adava so mislini da isi le.”

E Isusesiri čāčikani porodica

19 A e Isusesiri daj hem lesere phralja avena ine nakoro leste, ali oto but narodo našti ine te aven đi oleste.

20 A neko phenda lese: “Ti daj hem te phralja terđona avri hem mangena te dikhen tut.”

21 A o Isus phenda: “Akalai mli daj hem mle phralja – kola šunena hem čerena o lafi e Devlesoro.”

E Isuse šunena hem i barval hem o panja

22 I jekh dive o Isus phenda ple ućenikonende: “Te nakha ki aver strana oto jezero!”

I đerdinde ano čamco hem pođinde.

23 A sar plovina ine, o Isus zasuća. I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O čamco lelja te pherđol pani i arakhle pe ani opasnost.

24 I o ućenici ale uzalo Isus hem džangavde le vaćerindoj: “Gospodarona, Gospodarona, meraja!”

I o Isus uštino, naredinđa e barvaljaće hem e talasende te ačhon, i ačhile hem ulo mir.

25 Tegani pučlja e ućenikonen: “Kaj tumari vera?”

A on darandile hem začudime puće jekh avere: “Kova šaj te ovel akava so naredini e barvaljende hem e panjese, a on šunena le?”

O Isus ispuđini e demonen e manušestar

26 I resle ko krajo e gerasakoro savoi prekalo e Galilejakoro jezero.

27 A kad o Isus iklilo ki phuv, reslja le nesavo manuš tari diz kova inele opsednutime demonencar. Sa edobor vreme inele nango hem na beštino ano čher, nego maškaro grobija.

28 I kad dikhlja e Isuse, vrištinda, pelo anglo leste hem vičinda oto sa o glaso: “So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Molinava tut, ma mućin man!”

29 (Adalese so o Isus već naredinđa e melale duhose te ikljol adale manušestar. Angleder, đi hem kad o stražarija pazinena le ine hem phandena le ko lancija hem ko okovija, o manuš phagela len ine hem o demoni legari le ine ko čuće thana.)

30 A o Isus pučlja le: “Sar to anav?”

I ov phenda: “Legija”, adalese so but demonja đerdinde ano leste.

31 I zorale molinde le te na naredini lende te džan ki Beskrajno rupa.

³² A adari ko brego inele krdo oto bale save hana ine, i o demonja molinde e Isuse te mukel lende te đerdinen ano bale. I ov muklja lende.

³³ Tegani o demonja iklindoj e manušestar, đerdinde ano bale. I o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

³⁴ I kad okola so arakhena ine e balen dikhle so ulo, našle hem vačerde adalestar e manušende ani diz hem ano gava.

³⁵ Tegani o manuša ale te dikhen so ulo. Ale koro Isus hem arakhle e manuše, kolestar iklike o demonja, sar urjavdo hem saste gođaja bešela uzalo e Isusesere pre, i darandile.

³⁶ A okola so dikhle adava so ulo, vačerde averende sar o Isus sasljarda e opsednutime manuše.

³⁷ I sa o narodo oto krajo e gerasakoro zamolinde e Isuse te džal olendar adalese so uklinđa len bari dar. Tegani o Isus đerdinđa ano čamco te irini pe palal.

³⁸ A o manuš, kolestar o Isus ikalđa e demonen, molinđa e Isuse te džal oleja, ali o Isus bičhalđa le vačerindoj:

³⁹ "Irin tut te čhereste hem vačer sa so čerđa će o Devel."

I o manuš dželo maškari sa i diz hem vačerđa so čerđa lese o Isus.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja

⁴⁰ A kad o Isus irinđa pe ki aver strana oto jezero, but manuša inele radosna so dikhe le so avela, adalese so sare adžicerena le ine.

⁴¹ I dikh, alo o manuš palo anav Jair, kova inele vođa ani sinagoga. I perindoj anglo pre e Isusesere, phenđa: "Molinava tut, ava maje ano čher."

⁴² Adalese so e Jairesiri jekhori čhaj, kola ine dešuduj berš, inele anglo meriba.

I sar o Isus džala ine palo Jair, o narodo gurini pe ano leste.

⁴³ A maškaro narodo inele jekh đuvli kolatar dešuduj berš thavdinđa rat. Oj sa plo barvalipe dinđa e doktorende, ali nijekh našti ine te sasljari la.

⁴⁴ Nakhini oto palal e Isusesere hem dolinđa pe upro lesere fostanesoro krajo hem otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat.

⁴⁵ I o Isus pučlja: "Ko dolinđa pe upra mande?"

A kad đijekh olendar phende: "Na injum me", o Petar phenđa: "Gospodarona, sar te džana kad but džene čedinde pe hem gurinena pe uzala tute."

⁴⁶ A o Isus phenđa: "Neko namerno dolinđa pe upra mande. Osetinđum sar ikljola mandar o zoralipe."

⁴⁷ A i đuvli dikhlja so našti te garaj pe, tresindoj oti dar ali hem peli mujeja đi phuv anglo leste hem vačerđa anglo sa o manuša sose dolinđa pe upro leste hem sar otojekhvar inele sasljardi.

⁴⁸ A o Isus phenđa lače: "Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir!"

⁴⁹ Sar o Isus pana vačeri ine adava, nesavo manuš taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, alo hem phenđa: "Jaire, ti čhaj muli. Ma više mučin e učitelje."

⁵⁰ A o Isus šunđa adava hem phenđa e Jairese: "Ma dara! Samo verujin hem oj ka oval sasljardi!"

⁵¹ I kad reslo ko čher, o Isus na muklja nikase te đerdini oleja, sem e Petrese, e Jovanese, e Jakovese hem e čhajorjakere dadese hem e dajače.

⁵² A sare, kola već inele ano čher, runde hem tugujinde palo late.

A o Isus phenđa: "Ma roven! Adalese so oj na muli, nego sovela."

⁵³ I on asandile lese adalese so džande so muli.

⁵⁴ A o Isus dželo hem dolinda la taro vas hem vičinda: "Čhajorije, ušti!"

⁵⁵ I lakoro duho irinda pe ano late, i otojekhvar uštini, a o Isus naredinda te den la nešto te hal.

⁵⁶ I lakoro dad hem lakiri daj inele but začudime, a o Isus naredinda lende te na vačeren nikase so ulo.

9

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evanđelje hem te sasljaren

¹ A o Isus vičinda e dešuduje apostolen hem dinda len zoralipe hem autoritet upro sa o demonja hem te sasljaren o nambormipa.

² I bičhalda len te propovedinen oto carstvo e Devlesoro hem te sasljaren e nambormen.

³ I phenda lende: "Ma legaren tumencar ništa ko drom: ni štapi, ni torba dromese, ni maro, ni love, hem te na ovel tumen aver gad.

⁴ Sa đikote ačhoveva ki nesavi diz, i đikote na džana adathar, bešen ano jekh čher.

⁵ Te na priminde tumen nesave dizutne, ikljoven tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare preNDAR sar znako zoralo odbiba."

⁶ I on dzele taro gav ko gav, vačerindoj o šukar lafi hem sasljarindoj e nambormen ko sa o thana.

O Irod zbunime

⁷ A o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa sa so ulo i inele zbunime adalese so nesave vačerde da o Jovan o Krstitelj uštino taro mule.

⁸ A avera vačerde da o proroko o Ilija mothovđa pe ki phuv, a nesave avera vačerde da taro mule uštino nesavo proroko taro purano vreme.

⁹ A o Irod phenda: "Me čhindum e Jovanesoro šero. A kovai onda akava kastar sa adava šunava?"

I manglja te dikhel e Isuse.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

¹⁰ I kad o apostolja irinde pe koro Isus, vačerde lese sa so čerde. I o Isus legarda len peja hem cidinda pe olencar nakori diz vičime Vitsaida te šaj oven korkore.

¹¹ Ali o narodo šunđa adava i dželo palo lende. A o Isus dodžačerđa len šukar, vačerđa lende oto carstvo e Devlesoro hem sasljarda okolen kase adava valjanda.

¹² A kad lelja te perel i rat, o dešuduj apostolja nakhle đi o Isus hem phende lese: "Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne gava hem thana kote šaj te arakhen nešto hajbnase hem than sojbnase. Adalese so injam akate ko čučo than kaj nane ništa."

¹³ A o Isus phenda lende: "Den len tumen nešto hajbnase!"

A on phende: "Ali isi amen samo pandž mare hem duj mače. Mangeja amendar te dža te čina hajbnase zako sa akava narodo?"

¹⁴ Adari inele đi ko pandž hiljade murša. Tegani o Isus phenda ple učenikonende:

"Čhiven len te bešen ko kupe po pinda."

¹⁵ I on čerde ađahar, hem čhivde sarijen te bešen.

16 O Isus lelja o pandž mare hem e duje mačhen, dikhlja nakoro nebo, zahvalinda e Devlese zako hajba, phaglja len hem dinda ko učenici te podelinen len e manušende.

17 I sare hale dikote na čalile. A palo adava, dešuduj korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist

18 Jekhvar kad o Isus korkoro molinda pe, oleja inele lesere učenici. Ov pučlja len: “So phenena o manuša, ko injum me?”

19 A on phende: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera phenena da tu injan jekh oto avera proroci taro purano vreme kova uštino taro mule.”

20 Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

O Petar phenda: “Tu injan o Hrist, kole o Devel bičhalđa!”

O Isus vačeri ple meribnastar

21 A o Isus zorale naredinda e učenikonende te na vačeren nikase dai ov o Hrist.

22 I phenda: “Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

23 I o Isus phenda sarijenđe: “Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto taro dive ko dive hem te phirel pala mande.

24 Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka spasini le.

25 So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali ili upropastini korkoro pes?

26 Adalese ko lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani mli slava hem ani slava e Dadesiri hem e svetone anđelengiri.

27 A čače vačerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren dikote na dikhena o carstvo e Devlesoro.”

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

28 Āi sar ofto dive palo adava so phenda lenđe, o Isus lelja peja e Petre, e Jovane hem e Jakove i dželo ki gora te molini pe.

29 I sar molini pe ine, lesoro muj ulo averčhane hem lesere šeja ule but parne hem sjajna.

30 I dikh, nekotar iklile duj manuša hem lelje te vačeren oleja. Adala inele o Mojsije hem o Ilija.

31 On mothovde pe ano baro sjaj hem vačerde oleja e meribnastar savo adžičeri le ano Jerusalem.

32 A o Petar hem okola so inele oleja, zasuče. Kad uštine, dikhle e Isuse ano baro sjaj hem e duje manušen sar terđona oleja.

33 I kad lelje o Mojsije hem o Ilija te ciden pe e Isusestar, o Petar phenda e Isuses: “Gospodarona, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuče, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.” Na džanda so vačeri.

³⁴ Sar vačeri ine adava, iklilo jekh oblako savo učharđa len. A on, kad učharđa len o oblako, darandile.

³⁵ I šundilo glaso taro oblako savo vačerđa: “Akavai mlo Čhavo, kole birindum! Ole šunen!”

³⁶ I palo adava so šundilo o glaso, o učenici dikhle samo e Isuse korkore. I trainde, hem tegani pana nikase na vačerde adalestar so dikhle.

O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar

³⁷ Tejsato dive, kad o Isus hem o trin učenici huljile tari gora, baro narodo alo te dikhel e Isuse.

³⁸ I dikh, nesavo manuš taro narodo lelja te vičini: “Učitelju, molinava tut te pomožine mle čhavesse, adalese soi maje jekhoru!”

³⁹ O bišukar duho but puti prelela le hem otojekhvar vrištini; frdela le ano grčevija hem ikljola lestar pena taro muj; uništini le hem jedva ačaj le.

⁴⁰ I molindum te učenikonon te ispuđinen e bišukare duho mle čhavestar, ali on našti ine te čeren adava.”

⁴¹ A o Isus phenđa: “O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar hem te trpinav tumen? Ana te čhave akari!”

⁴² I sar o čhavoro avela ine či o Isus, o demoni frdinda le ki phuv ano grčevija. A o Isus naredinda e bišukare duhose te cidel pe e čhavorestar, sasljarđa e čhavore hem dinda le palal ko dad.

⁴³ Tegani sare inele začudime so dikhle e Devlesoro baro zoralipe.

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar

Sar sare čudinena pe ine zako adava so čerđa o Isus, ov phenđa ple učenikonende:

⁴⁴ “Šunen šukar akala lafija: Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e manušengere.”

⁴⁵ Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja. Adava inele olendar garavdo sar te na haljoven le, a darandile te pučen le so adaleja manglja te vačeri lenđe.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro

⁴⁶ A o učenici lelje maškara pumende te raspravinen kovai olendar najbaro.

⁴⁷ A o Isus džanđa soi lenđe ki godi, lelja jekhe čhavore, čhivđa le uzala peste,

⁴⁸ i phenđa lenđe: “Đijekh kova primini akale čhavore zbog maje, man primini. A đijekh kova man primini, primini e Devle kova bičhalđa man. Adalese so, ko maškara tumende pes dikhela sar najtikore, ovi najbaro.”

Kova nane protiv tumende, ovi tumencar

⁴⁹ A o Jovan phenđa e Isusesse: “Gospodarona, dikhljam nesave manuše sar ano to anav ispuđini e demonen e manušendar. Amen na mukljam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute.”

⁵⁰ A o Isus phenđa lese: “Muken le te čerel adava, adalese so okova kova nane protiv tumende, ovi tumencar!”

O Isus na mangela te uništini e Samarijanconen

⁵¹ A kad inele paše o dive e Isusesere te ovel vazdime ko nebo, ov zorale odlučinda te džal ko Jerusolim.

⁵² I bičhalđa nesave glasnikonen angla peste. I on dzele hem đerdinde ko nesavo gav ani regija Samarija te pripreminen le e Isusese.

⁵³ Ali o gavutne na mangle e Isuse adalese so džande da džala ko Jerusalim.

⁵⁴ A dikhindoj adava o učenici o Jakov hem o Jovan, pučle e Isuse: "Gospode, mangeja li te phena te huljel taro nebo i jag hem sa te tharel len?"

⁵⁵ A o Isus irinđa pe hem ukorinđa len.

⁵⁶ I ov hem lesere učenici dzele ko aver gav.

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko

⁵⁷ I sar o učenici hem o Isus džana ine dromeja, nesavo manuš alo hem phenđa e Isusese: "Ka džav tuja kaj god tu džaja."

⁵⁸ A o Isus phenđa lese: "E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljarav mlo šero."

⁵⁹ A avere manušese phenđa: "Phir pala mande!"

A ov phenđa: "Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute."

⁶⁰ Tegani o Isus phenđa lese: "Muk o mule te parunen ple mulen, a tu dža vačer oto carstvo e Devlesoro."

⁶¹ A aver manuš phenđa: "Ka phirav pala tute, Gospode, ali aš najangle te džav te pozdravinav man mle čerutnencar."

⁶² A o Isus phenđa lese: "Nijekh kova dolela pe upro plugo te orini i onda dikhela napalal, nane korisno zako carstvo e Devlesoro."

10

O Isus bičhali e eftavardešu duje učenikonen

¹ Palo adava, o Gospod o Isus birinđa avere eftavardešu duje učenikonen hem bičhalđa len duj po duj angla peste ko sa o dizja hem o thana ko save ov manglja te džal.

² Angleder so te džan, o Isus phenđa lenđe: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden. Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli.

³ Džan! Ače, bičhalava tumen sar bakroren maškaro ruva.

⁴ Ma legaren tumencar kesa e lovencar, ni torba dromese, ni buderi obuča. I ma našalen tumaro vreme adahar so ka terđoven te pozdravinen nekasar odrumal.

⁵ I kad đerdinena ko nesavo čer, prvo vačeren: 'Mir akale čereste!'

⁶ Te adari bešela o manuš kova mangela mir, tegani o mir, savese tumen molinena, ka ačhol oleja; a te na manglja mir, tumaro mir ka irini pe tumenđe.

⁷ Kad avena ko nesavo čer, ma palo adava nakhen ko avera čera. Ačhoven ko jekh than, han hem pijen adava so o čerutne ikalena angla tumenđe, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

⁸ I ki savi diz đerdinena, a o dizutne priminena tumen, han okova so ikalena angla tumenđe.

⁹ Sasljaren e nambormen adari hem vačeren sarijenđe: 'Alo tumenđe paše o carstvo e Devlesoro!'

¹⁰ A ki savi diz đerdinena, a o dizutne na priminena tumen, iklindoj ko glavna droma e dizjakere, vačeren:

11 'Hem i prašina tumara dizjakiri, savi dolinda pe ko amare pre, amen kosaja la sar znako zako zoralo odbiba. Ali te džanen da o carstvo e Devlesoro alo paše!'

12 Vačerava tumende da ko dive oto baro sudo, po lokhe ka ovel e manušenje tari Sodoma negoli e manušenje tari adaja diz."

O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe

13 "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškaro manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka bešen ine ano šeja oto kanaj hem ka čhoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

14 Ali e manušenje taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko Sudo negoli tumende.

15 A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li di o nebo ka vazden tumen? Di o than e mulengoro isi te peren.

16 Tegani phenda e učenikonende: Ko šunela tumen, man šunela, a ko odbini tumen, man odbini. A ko odbini man, odbini e Devle kova bičhalđa man."

O eftavardešu duj učenici irinena pe koro Isus

17 Kad o eftavardešu duj učenici irinde pe oto drom radosna, phende e Isuses: "Gospode, hem o demonja pokorinena pe amende ano to anav!"

18 A o Isus ko adava phenda lende: "Dikhljum e Sotone sar perela taro nebo sar munja.

19 Eče, dindum tumen vlast te gazinen upro sapa hem o škorpije hem upro sa o zoralipe e neprijateljesoru hem ništa naka ovel tumende.

20 Ali ma edobor radujinen tumen zako adava so o bišukar duhija pokorinena pe tumende, nego više radujinen tumen adalese soi tumare anava zapisime ano nebo."

O Isus hvalini e Dade

21 I tegani o Isus radujinda pe ano Sveto Duho hem phenda: "Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjako, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolende kolai sar čhavore. Oja, Dade, džanav da čerđan adava adalese so adahar mangljan.

22 Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le."

23 Tegani irinda pe nakoro učenici hem samo olende phenda: "Blago e jačende save dikhena adava so tumen dikhena!

24 Vačerava tumende da but proroci hem carija mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde!"

I priča oto šukar Samarijanco

25 I dih, jekh dive sar o Isus sikaj ine, nesavo učitelj e Zakonestar uštino te pučel le nešto sar te iskušini le, i pučlja: "Učitelju, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

26 A o Isus phenda lese: "Soi pisime ano e Mojsijasoro zakoni? So čitineja adari?"

²⁷ I ov phenda e Isusesese:

“Mang e Gospode te Devle sa te vileja,
sa te dušaja, sa te zoralipnaja hem sa te godaja;
hem mang te pašutne sar korkore tut.”

²⁸ Tegani o Isus phenda lese: “Šukar phendan. Čer adahar hem ka živine.”

²⁹ Ali o učitelj e Zakonestar manglja te opravdini pe i pučlja e Isuse: “A koi mlo pašutno?”

³⁰ A ko adava, o Isus phenda lese akaja priča: “Nesave manuše, sar huljela ine tari diz Jerusolim ki diz Jerihon, dolinde o čora. On lelje lestar sa, di o šeja. Zorale marde le, i džeze, a o manuš pašlilo ko drom hem na džanda pese.

³¹ Na nakhlo but, i nekotar adale dromeja sar huljela ine nesavo svešteniko, dikhlja adale manuše hem nakhino oti aver strana.

³² Adahar da nesavo levit: alo di adava than kote o manuš pašljola, dikhlja le i nakhino oti aver strana adale dromesiri.

³³ A inele nesavo Samarijanco savo džala ine adale dromeja. Kad reslja di ko than kote o manuš pašljola, dikhlja le, i pelo lese žal olese.

³⁴ Tegani o Samarijanco alo di o manuš, čorda ulje hem mol upro lesere rane te kosel len hem pačarda len. I čivđa le upro plo her hem legarda ki ki gostionica, i adari brininda pe olestar.

³⁵ Tejsato dive o Samarijanco ikalđa duj srebrna kovanice hem dinda ko manuš kasiri inele i gostionica hem phenda lese: ‘Brinin tut akale manušestar, i sa so ka trošine buderi, ka irinav će kad ka irinav oto drom.’”

³⁶ Tegani o Isus pučlja e učitelje e Zakonestar: “So tu pheneja? Kova akale trinendar mothovđa pe sar pašutno okolese kole dolinde o čora?”

³⁷ A ov phenda: “Okova kova mothovđa lese milosrđe.”

Tegani o Isus phenda lese: “Oja, hem tu dža hem čer adahar!”

O Isus kori Marta hem i Marija

³⁸ I sar o Isus hem lesere učenici džana ine dromeja nakoro Jerusolim, đerdinde ko nesavo gav. Adari živinda nesavi đuvli palo anav Marta. Oj priminda len kora peste ko čer.

³⁹ Ola inele phen palo anav Marija, koja beštini uzalo e Gospodesere e Isusesere pre hem šunđa lesoro lafi.

⁴⁰ A i Marta sa ki sig dikhela ine te kandel, i ali uzalo Isus hem pučlja le: “Gospode, tu li na dikheja adava so mli phen muklja man korkora te kandav? Phen laće te pomožini maje.”

⁴¹ A o Gospod phenda laće: “Marto, Marto! Brinineja tut hem uznemirineja tut zako but so,

⁴² a samo jekh valjani. I Marija izabirinda okova soi po šukar, i adava naka lel pe latar.”

11

O Isus sikaj e učenikonon sar te molinen pe

¹ I kad jekhvar o Isus završinda e molitvaja, jekh lesere učenikonendar phenda lese: “Gospode, sikav amen te molina sar so o Jovan o Krstitelj sikavđa ple učenikonon.”

² Tegani o Isus phenda lende: “Kad molinena, vačeren:

'Dade, to sveto anav barjardo te ovel!

To carstvo te avel!

³ De amen avdive o maro savo valjani amende dijekh dive!

⁴ Oprostin amende amare grehija

sar so hem amen oprostinaja dijekhese kova grešinda premala amende!

Hem cide amen taro iskušenje!' "

⁵ Tegani o Isus phenda lenđe: "Zamislinen da ki ekvaš i rat džana koro tumaro amal te phenen lese: 'Amala, te de man trin mare, i ka irinav će.

⁶ Mlo amal alo oto drom kora mande, a nane man so te ikalav anglo leste!'

⁷ A ov od andral te phenel: 'Ma uznemirin man! O udarai phandle, a mle čhavore već pašlile mancar hem sovena. Našti akana te uštav te dav tut!'

⁸ Vačerava tumenđe: te na uštino te del le adalese soi lesoro amal, ka uštel hem ka del le sa so valjani adalese so lesere amale nane lađ te ovel uporno.

⁹ Vačerava tumenđe: Mangen hem ka del pe tumenđe! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumenđe!

¹⁰ Adalese so dijekh kova mangela, primini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

¹¹ A kova dad tumendar: kad lesoro čhavo ka rodel lestar ine mače, ka del le sape?

¹² Ili kad ka rodel jaro, ka del le škorpija?

¹³ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobar više tumaro Dad taro nebo ka del e Svetone Duho okolende kola rodona olestar."

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

¹⁴ I jekh dive o Isus ispuđinda e demone kova čerela ine jekhe manuše te našti vačeri. Kad iklilo o demoni, o manuš lelja te vačeri. I o narodo inele zadivime,

¹⁵ ali nesave olendar vačerde: "E Veelzevulesere, e demonengere šerutnesere, zoralipnaja ispuđini e demonen!"

¹⁶ A avera iskušinde e Isuse ađahar so rođinde lestar znako taro nebo.

¹⁷ Ali o Isus džanda lengere mislija, i phenda lenđe: "Đijekh carstvo savo ana peste podelime ka properel, hem o čher ano savo nane sloga ka perel.

¹⁸ Tei e Sotonesoro carstvo ana peste podelime, sar onda pana trajini? Akava vačerava adalese so tumen phenena da e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen.

¹⁹ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispuđinena len? Adalese on ka dokazinen tumenđe da na injen u pravu.

²⁰ Ali te me e Devlesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende."

O Isus po zoralo e Bengestar

²¹ O Isus phenda hem akava: "Kad okova kovai zoralo hem naoružime pazini plo čher, lesoro barvalipei osigurime.

²² Ali kad avela o po zoralo lestar, ka pobedini le hem ka lel lestar o oružje upro savo inole nada hem ka delini plencar adava so lelja e bizoralestar.

²³ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela.”

O Isus upozorini da o bišukar duho šaj te irini pe ano manuš

²⁴ Tegani o Isus phenđa: “Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le, vačeri: ‘Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.’

²⁵ I irinđa pe hem arakhlja o čher šulavdo hem namestime.

²⁶ Tegani džala hem lela efa avere duhen po bišukaren pestar hem đerdinena ano adava manuš hem ačhovena adari. I ko kraj adale manušese ovela po bišukar nego angleder.”

Blagoslovime i o poslušna e Devlese

²⁷ I sar o Isus vačeri ine adava, nesavi đuvli oto narodo vičinđa: “Bahtali i đuvli koja akharđa tut ano vođi hem dinđa tut čuči!”

²⁸ A o Isus phenđa: “Po bahtalei okola so šunena o lafi e Devlesoro hem čerena le!”

O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar

²⁹ Sar čedela pe ine po baro narodo, o Isus lelja te vačeri: “Akajai generacija bišukar. Rodela mandar znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

³⁰ Sar so adava so ulo e Jonaja inele znako e manušenđe kola živinde ki diz Niniva, ađahar hem so ka ovel mancar, e Čhaveja e manušesereja, ka ovel znako akala generacijaje.

³¹ Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinđa ki južno phuv ka uštel hem ka osudini e manušen oti akaja generacija, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!

³² Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinđa, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!”

E Isusesoroi sikaviba svetlost e manušenđe

³³ “Niko na tharela i svetiljka hem te čhivel la ko garavdo than ili talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

³⁴ Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime. A kadi ti jakh bišukar, hem to teloi ani tomina.

³⁵ Adalese, pazin da o svetlost so mislineja dai ana tute nane tomina.

³⁶ Tei sa to telo pherdo oto svetlost, bizo jekh kotor oti tomina, tegani sa to dživdipe ka ovel osvetlime sar kad i svetiljka osvetlini tut ple svetloja.”

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

³⁷ Kad o Isus vačerđa adava, nesavo farisej vičinđa le te hal maro koro leste. I o Isus đerdinđa lese ko čher hem čhivđa pe uzalo astali.

³⁸ A o farisej dikhindoj adava, čudinđa pe so o Isus, palo adeti, na thovđa ple vasta angleder o hajba.

³⁹ A o Gospod o Isus phendā lese: “Oja, tumen o fariseja kosena i šolja hem o čaro od avrijal, a pherđen len tumara pohlepaja hem bišukaripnaja.

⁴⁰ Hulavonalen! Nane li o Devel okova kova čerđa e manuše, kova džanel le hem od avrijal hem od andral?

⁴¹ Nego, den e čororende sar milostinja okova so isi tumen andre, hem sa ka ovel tumende čisto.

⁴² Ali jao tumende e farisejende so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oti ruta hem oto sa o povrče, a ačhavđen te čeren averende okova soi pravedno hem te mangen e Devle. Valjani te den o dešto kotor, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

⁴³ Jao tumende e farisejende so volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem so volinena kad o manuša, pherde poštujiba premala tumende, pozdravinena tumen ko trgija.

⁴⁴ Jao tumende adalese so injen sar o bioznačime grobija upra savende o manuša phirena, a na džanen.”

⁴⁵ Tegani nesavo oto učitelja e Zakonestar phendā e Isuses: “Učitelju, tu hem amen vredejaja adale lafencar.”

⁴⁶ A o Isus phendā: “Jao hem tumende, učiteljalen e Zakonestar! Čhivena upro manuša pharipa but phare te akharen adahar so dena len pravilja save našti te iceren, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lenđe te akharen adava pharipe.

⁴⁷ Jao tumende, adalese so vazdena spomenici e prorokonende kolen tumare pradada mudarde.

⁴⁸ Adaleja mothovena da odobrinena adava so čerde tumare pradada: on mudarde len, a tumen vazdena lenđe spomenici.

⁴⁹ Adalese o Devel mudro vačerđa tumendar: ‘Ka bičhalav lenđe prorokonen hem apostolen. Nekas olendar ka mudaren, a nekas ka pragoninen.’

⁵⁰ Akala generacijatar ka rodel pe o rat sa e prorokonengoro savo thavdinda pana taro čeriba e svetosoro,

⁵¹ pana taro rat e Aveljesoro sa di o rat e Zaharijasoro, kova inele mudardo maškaro žrtveniko hem i svetinja ano Hram. Oja, vačerava tumende, akaja generacija ka ovel osudime zako adava rat so thavdinda!

⁵² Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar! Adalese so e narodostar garavden o ključo oto džandipe. Korkore na đerdinden, a na mukljen te đerdinen ni okola kola mangle te đerdinen.”

⁵³ I kad o Isus iklilo adathar, o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ani bari holi lelje te protivinen pe hem te pučen le but so.

⁵⁴ On dikhle te dolen le ko bišukar lafi sar te šaj optužinen le.

12

O Isus vačeri ple učenikonende te na oven dujemujengere

¹ I kad čedinde pe nekobor hiljade manuša, edobor but inele da terdine jekh upra avereste, o Isus prvo lelja te vačeri ple učenikonende: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro, te na oven dujemujengere sar soi on.

² Sa soi čorale ka otkrijini pe; sa soi garavdo ka šundol.

³ Adaleše, sa so vačerđen ani tomina, ka šundol ano svetlost; hem so pohari vačerđen ko kan ano sobe, ka vačeri pe taro krovija sare te šunen.”

O učenci na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese

⁴ “Ali phenava tumenđe, amalalen: ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, adalese so više adalestar naka šaj te ćeren tumenđe.

⁵ A ka phenav tumenđe kastar te daran: te daran taro Devel kas palo mudariba isi zoralipe te frdel ano pakao. Oja, vaćerava tumenđe, olestar te daran!

⁶ Na biknena pe li pandž ćiriklja zako samo duj najtikore kovanice? A palem nijekh olendar nane bisterdi anglo Devel.

⁷ A tumenđei hem đijekh bal ko šero džendo. Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but ćiriklja!”

O ućenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša

⁸ “A vaćerava tumenđe: Đijekh kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, me, o Ćhavo e manušesoro, anglo anđelja e Devlesere ka priznajinav dai ov mlo.

⁹ A te odrekninđa pe neko mandar anglo manuša, hem me ka odrekninav man olestar anglo anđelja e Devlesere.

¹⁰ I te vaćerđa neko lafi protiv o Ćhavo e manušesoro, ka ovel lese oprostime; ali naka ovel oprostime okolese kova hulini upro Sveto Duho.

¹¹ A kad ka anen tumen anglo sudo ko sinagoge, anglo vladarija hem o vlastija, ma oven zabrinuta sar hem soja te braninen tumen, so te vaćeren!

¹² Adalese so tegani o Sveto Duho ka sikaj tumen so te vaćeren.”

I prića e bigođakere barvale manušestar

¹³ Tegani neko oto narodo phenđa e Isuses: “Ućitelju, vaćer mle phralese te podelini mancar o nasledstvo.”

¹⁴ A o Isus phenđa lese: “Manušeja, ko ćhivđa man te ovav sudija ili delioco upra tumenđe?”

¹⁵ Tegani phenđa sarijenđe: “Arakhen tumen hem ciden tumen tari pohlepa. I sa edobor barvalipe te ovel e manuše, lesoro dživdipe na avela oto adava so isi le.”

¹⁶ Tegani o Isus phenđa lenđe akaja prića: “Nesave barvale manušesiri phuv bijanđa but.

¹⁷ I ov mislinđa pe ana peste: ‘So te ćerav? Nane man edobor baro than kote te ćhivav mli žetva.’

¹⁸ I phenđa: ‘Akava ka ćerav! Ka peravav mle purane šupe hem ka vazdav po bare, i adathe ka ćhivav sa o điv hem avera šukaripa.

¹⁹ Tegani ka vaćerav mla dušaće: Isi tut baro barvalipe bute beršende. Odmorin, ha, pi hem uživin!’

²⁰ Ali o Devel phenđa lese: ‘Hulavona! Akaja rat ka mere! A sa adava so spreminđan, kasoro ka ovel?’

²¹ Ađahari okolese kova pese ćedela barvalipe, a ćororoi anglo Devel.”

O Devel brinini pe zako ple ućenici

²² Tegani o Isus phenđa ple ućenikonenđe: “Adalese vaćerava tumenđe: ma oven zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han; ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven.

²³ Adalese soi o dživdipe po bitno e hajbnastar hem tumaroi telo po bitno e šejendar.

²⁴ Dikhen e gavranen! Ni sejnena ni ćedena, nane len ni šupa kote te ćhiven o điv, a palem o Devel parvari len. A tumen injen e Devlese po vredna e ćirikljendar!

25 A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

26 Znači te našti ni adava najhari te ćeren, sose onda brininena tumen zako bilo so aver?

27 Dikhen o divlja luluđa sar barjona. Na ćerena buti, čak na sivenafse šėja, a vaćerava tumenđe da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuže šėja sar jekha olendar.

28 Te o Devel adahar šukar urjavela o biljke ko polje save avdive adari, a tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumenđe ka del šėja, tikora verakere manušalen!

29 Tumen ma oven zabrinuta zako adava so ka han hem so ka pijen,

30 adalese so adava rodona okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad, o Devel, džanel da valjani tumenđe sa adava.

31 Nego roden o carstvo e Devlesoro, a ov ka del tumen sa adava so valjani tumenđe!

32 Ma daran, mlo tikoro stado! Tumare Dadesiri volja inele te del tumen o carstvo.

33 Bikninen so isi tumen hem o love den e ćororende! Ćeren tumenđe kese zako love save na properena hem barvalipe ko nebo savo nikad na tikorini. Niko naka šaj te avel adari te ćorel tumaro barvalipe hem nijekh moljco naka uništini le.

34 Adalese so tumaro vilo ka ovel adari kaj tumaro barvalipe."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

35 O Isus ple ućenikonenđe phenda hem akava: "Oven spremna, urjavde zaki buti hem tumare svetiljke te oven tharde,

36 sar sluge kola adžićerena ple gospodare te irini pe čhere taro bijav. Kad irini pe o gospodari hem kad khuvela ko udar, o slugei spremna te phraven lese.

37 Blago okole slugenđe kolen o gospodari, kad ka avel, ka arakhi len džangale sar adžićerena le! Čaće, vaćerava tumenđe, ov, o gospodari, ka phandel pe i kecelja, ka bešljaćeri len te han hem ka kandel len.

38 Blago e slugenđe kolen o gospodari ka arakhi džangalen čak hem te alo ki ekvaš i rat ili anglo disljajba.

39 Ali akava te džanen: te džanel ine o čherutno ko savo sati avela o ćor, naka mukel lese ine te đerdini ko čher te ćorel.

40 Hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

41 Tegani o Petar pučlja e Isuse: "Gospode, vaćereja li akaja priča samo amende e ućenikonenđe ili sarijenđe?"

42 O Gospod o Isus phenda: "Kovai, onda, verno hem mudro upravniko kas o gospodari ka čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme?"

43 Blago okole slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar ćerela adahar.

44 Čaće vaćerava tumenđe, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

45 A te vaćerđa adava sluga ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari' i lela te marel avere slugen, hem te hal, te pijel hem te mačol,

46 lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžićeri le, ka čineli le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro nevernici.

⁴⁷ A okova sluga kova džandža i volja ple gospodaresiri, a na inele spremno ili na ćerđa pali e gospodaresiri volja, but mariba ka hal.

⁴⁸ A okova kova na džandža e gospodaresiri volja, a ćerđa nešto zako so zaslužini kazna, hari mariba ka hal. Kasei dindo but, but ka rodel pe lestar. Kasei poverime but, više ka rodel pe lestar.”

E Isusesoro lafi ka anel podela

⁴⁹ Tegani o Isus phenđa: “Aljum te frdav jag e sudosiri ki phuv. So bi mangava ine već te ovel thardi!

⁵⁰ A valjani te nakhavav e patibnasoro krstiba. But maje pharo đikote adava na završini pe!

⁵¹ Mislinena da aljum te anav mir ki phuv? Na. Aljum te ćerav o manuša te ciden pe jekh averestar.

⁵² Adalese od akana, oto pandž čherutne, trin ka oven ki mli strana, a duj ki aver ili duj ki mli strana, a trin ki aver.

⁵³ Ka uštel o dad upro čhavo hem o čhavo upro dad, i daj upri čhaj hem i čhaj upri daj, i sasuj upri bori hem i bori upri sasuj.”

Valjani te pendžaren o znakija e vremesere

⁵⁴ Tegani o Isus vaćerđa e narodose: “Kad dikhena da o oblaci avena taro zapad, tegani phenena da ka perel bršin, i čaće perela.

⁵⁵ Kad phudela i barval taro jug, phenena da ka ovel tatipe, i ovela.

⁵⁶ Dujemujengere manušalen! Džanen te pendžaren o izgled e phuvjakoro hem e nebosoro; sar onda na džanen te pendžaren o znakija akale vremesere?

⁵⁷ Tumen korkore valjani te pendžaren okova soi ispravno.

⁵⁸ Te neko legari tut ko sudo te tužini tut adalese so na irinđan lese o love, odrumal de sa tutar te mirine tut oleja angleder nego so resena adari. Te na ćerđan ađahar, ov šaj te vucini tut anglo sudija, a o sudija ka del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

⁵⁹ Vaćerava će da čaće naka ikljove adathar sa đikote na irineja đi i zadnjo para.”

13

Sare valjani te pokajinen pe zako pumare grehija

¹ Ano adava vreme nesave manuša phende e Isuseso so o Pilat, o upravniko e rimesoro, naredinđa nesavé Galilejci te oven mudarde sar anena ine žrtve ano Hram.

² A o Isus phenđa lenđe: “Tumen li mislinena da adala Galilejci, adalese so ađahar mudardile, inele po grešna sa avere Galilejconendar?

³ Na! Ali te na pokajinđen tumen, sarijen tumen ka adžićeri propast!

⁴ Ili okola dešu ofto upro kolende peli i kula ano Siloam hem mudarđa len, tumen li mislinena da on inele po bare grešnici sa e manušendar kola živinena ano Jerusalem?

⁵ Na! Ali te na pokajinđen tumen, sarijen tumen ka adžićeri propast!”

I priča oto kaš bizo plod

⁶ Tegani o Isus vaćerđa lenđe akaja priča: “Inele nesave manuše smokva sadime pese ano vinograd, i alo te rodel lakoro plod, ali ništa na arakhlja.

⁷ Tegani phenđa e vinogradarese: ‘Aće, trin berš sar avava te rodav plod upri akaja smokva, ali na arakhava le. Čhin la! Sose te šučari i phuv?’

⁸ A ov phenda: 'Gospodarona, ačhav la pana akava berš. Ka handav okolo late hem ka frdav laće đubriivo,

⁹ i šaj đi berše ka anel plod. A te na bijanda, ka čhine la.' "

O Isus sasljari ko savato e đuvlja koja inele grbavo

¹⁰ I jekh savato sar o Isus sikaj ine ani jekh sinagoga,

¹¹ adari inele nesavi đuvli kola o bišukar duho ćerela ine te ovel namborme. Oj inele grbavo dešu ofto berš hem nisar našti ine te ispravini pe.

¹² Kad o Isus dikhlja la, vićinda la kora peste hem phenda laće: "Đuvlije, oslobodimi injan taro to nambormipe!"

¹³ I čhivđa ple vasta upro late, a oj otojekhvar ispravinda pe hem lejla te slavini e Devle.

¹⁴ Tegani e sinagogakoro vođa, holjame so o Isus sasljarđa ko savato, phenda e narodose: "Isi šov dive ano kurko ko save šaj te ćerel pe buti! Ko adala dive aven hem oven sasljarde, a na ko savato!"

¹⁵ A o Gospod o Isus phenda lese: "Dujemujengere injen! Tumen li ko savato na phravena tumare guruve ili tumare here taro jasle te legaren le te pijel pani?"

¹⁶ A akajai đuvli oto pleme e Avraamesoro kola o Sotoni ićerđa phandlja dešu ofto berš. Oj li na valjani te ovel phravdi taro akala lancija e nambormipasere ko savato?"

¹⁷ Kad phenda adava, lađandile sare kola inele protiv leste, a sa avera manuša radujinde pe zako sa o šukar ćeriba save o Isus ćerđa.

O carstvo e Devlesoroj sar o tikoro seme savo ovela baro kaš

¹⁸ Tegani o Isus phenda: "Savesei slično o carstvo e Devlesoro? Soja te uporedinav le?"

¹⁹ Sličnoi e semese oti gorušica save o manuš lejla hem frdinđa pese ki bašta. Ov barilo hem ulo kaš, hem o čiriklja ćerde gnezdija upro lesere granke."

O carstvo e Devlesoroj sar o kvasco savo ćerela o humer te uštel

²⁰ I palem phenda: "Soja te uporedinav o carstvo e Devlesoro?"

²¹ Sličnoi e kvascose save i đuvli lejla hem čhivđa ano but baro čaro vareja, i ov ćerđa sa o humer te uštel."

Den sa tumendar te đerdinen ano carstvo e Devlesoro

²² I sar o Isus džala ine ple dromeja đi ko Jerusalem, nakhela ine ko dizja hem ko gava hem sikaj e narodo.

²³ I neko pučlja le: "Gospode, samo li hari manuša ka oven spasime?"

A o Isus phenda lende:

²⁴ "Den sa tumendar te đerdinen maškaro tesno udar e nebosoro adalese so but džene, vaćerava tumende, ka roden te đerdinen, ali naka šaj.

²⁵ Kad o čherutno ka uštel hem ka phandel o udar, ka ovel kasno. Tegani ka terđoven avri hem ka khuven ko udar vaćerindoj: 'Gospodarona, phrav amende!' Ali ov ka phenel tumende: 'Na džanav tumen kotar injen.'

²⁶ Tegani ka phenen: 'Haljam hem piljam tuja, hem tu sikavđan ko amare dizjengere droma.'

²⁷ A ov ka phenel: 'Na džanav tumen kotar injen. Ciden tumen mandar, sare tumen kola ćerena bišukaripe!'

²⁸ Tegani ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh kad ka dikhen e Avraame, e Isaake, e Jakove hem sa e prorokonon ano carstvo e Devlesoro, a tumen frdime avri.

²⁹ O manuška ka aven taro istok hem taro zapad, taro sever hem taro jug hem ka čhiven pe uzalo astali ki gozba ano carstvo e Devlesoro.

³⁰ Ače, okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

E Isusesei phare zako manuška taro Jerusalem

³¹ I tegani nesave fariseja ale koro Isus hem phende lese: “Dža akatar ko nesavo aver than, adalese so o caro o Irod mangela te mudari tut.”

³² O Isus phenđa lenđe: “Džan hem vačeren adala lisicaće: ‘Ka ispuđinav e demonen hem ka sasljarav avdive hem tejsa, a ko trito dive završinava mli buti.’

³³ Ali avdive, tejsa hem prektejsa valjani te džav mle dromeja, adalese so izgledini dai o Jerusalem than kote sa o proroci valjani te oven mudarde.

³⁴ Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonon hem frdeja bara upro okola kolai tumenđe bičhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

³⁵ Ače, to čher ka ovel napustime! I vačerava tumenđe da čače naka dikhen man đikote na phenena: ‘Blagoslovime! okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’ ”

14

O Isus anglo fariseja sasljadi e namborme ko savato

¹ I ko jekh savato, o Isus inele vičime ko čher nesave farisejengere vođasoro te hal maro, i dželo. Sare so inele adari, šukar ine posmatrinena le,

² adalese so anglo leste inele nesavo namborme manuš kasere vasta hem o pre inele pherde pani.

³ I o Isus pučlja e učiteljen e Zakonestar hem e farisejen: “Palo e Mojsijasoro zakoni, tromal pe li te sasljadi pe ko savato ili na?”

⁴ A on ništa na phende. Tegani o Isus čhivđa plo vas upro namborme manuš, sasljarđa le hem muklja le te džal.

⁵ A olenđe phenđa: “So mislinena tumaro čhavo ili tumaro guruv ko savato perela ano bunari, in! sigate ka ikalen le ine adathar?”

⁶ I na ine len so te phenen ko adava.

O Isus sikaj oti poniznost

⁷ Kad o Isus dikhlja sar o gostija kola ale te han rodenafse najšukar thana bešibnase, phenđa lenđe akaja pričā:

⁸ “Kad injan vičime nekase ko bijav, ma beš ko najšukar than, adalese so šaj maškaro vičime isi nesavo manuš kovai po baro tutar.

⁹ Tegani okova so vičinda tut ka phenel će: ‘De to than akalese.’ Tegani ka ove lađardo, i ka dža te dole o zadnjo than.

¹⁰ Nego, kad injan vičime, dža hem beš ko zadnjo than. Kad ka dikhel tut okova so vičinda tut ka phenel će: ‘Amala, ava beš ko po šukar than!’ Tegani sa o gostija ka dikhen kobor injan pošujime.

¹¹ Adalese, ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe, ka ovel povazdime.”

¹² Tegani o Isus phenda okolese so vičinda le: “Kad vičineja gostonen ko ručko ili ki večera, ma vičin samo te amalen, te phraljen, te familija, hem te barvale komšijen. Te vičindan olen, hem on tut ka vičinen ko hajba kora pumende sar te irinen će.

¹³ Nego, kad vičineja ko hajba, vičin e čororen, e sakatimen, e bangen hem e kororen.

¹⁴ Tegani ka ove blagoslovime, adalese so olen nane sar te irinen će. A o Devel ka irini će tegani kad ka vazdel e pravednikonen taro mule.”

Nesave prihvatina te aven e Devlese ki gozba, a nesave na

¹⁵ Kad adava šunđa jekh okolendar so beštine uzalo astali, phenda e Isuses: “Bahtaloj okova kova ka hal maro ano carstvo e Devlesoro!”

¹⁶ A ko adava, o Isus phenda lese: “Nesavo manuš čerđa bari gozba hem vičinda bute manušen.

¹⁷ I kad sa inele čerdo hajbnase, bičhalđa ple sluga te phenel e vičimende: ‘Sai akana spremno. Aven!’

¹⁸ Ali jekh pala avereste lelje te phenen lese sose našti te aven. O prvo phenda lese: ‘Čindum njiva i valjani te džav te dikhav la. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.’

¹⁹ O dujto phenda: ‘Samo so čindum deše guruven i džava te dikhav sar ka orinen. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.’

²⁰ O trito phenda: ‘Samo so leljum romnja i adalese našti te avav.’

²¹ I o sluga irinda pe hem phenda sa adava ple gospodarese. Tegani o gospodari holjanda i phenda ple slugase: ‘Šidar, ikljov ko droma e dizjakere hem ko trgija i ana akari e čororen, e sakatimen, e kororen hem e bangen.’

²² Kad o sluga čerđa adava, phenda: ‘Gospodarona, čerđum adahar sar so naredindan, ali pana isi thana.’

²³ I o gospodari phenda lese: ‘Ikljov avri tari diz ko droma hem ko staze hem terin e manušen te aven te ovel pherdo mlo čher.

²⁴ Vačerava tumende da nijekh okole manušendar kola inele vičime naka hal ki mli gozba.’”

E Isusesere učenici valjani te trpinen z bog olese

²⁵ I but manuša džana ine dromeja palo Isus. Ov irinda pe nakoro lende hem phenda lende:

²⁶ “Te neko mangela te ovel mlo učeniko, valjani te mangel man but više nego ple dade hem pla daja, pla romnja hem ple čhaven, ple phraljen hem ple phenjen, više nego plo dživdipe. Te na čerđa adahar, našti te ovel mlo učeniko.

²⁷ Ko na akhari plo krsto hem na džala pala mande, našti te ovel mlo učeniko.

²⁸ Adalese so, ko tumendar ka lel ine te vazdel kula, a angleder adalestar te na bešel te računini o troško te dikhel ka šaj li te završini la?

²⁹ Te samo čhivđa o temelji, i na ačhola le love te završini di o kraj, sare kola ka dikhen adava ka asan lese

³⁰ hem ka phenen: ‘Akava manuš lelja te vazdel kula, a našti ine te završini la!’

³¹ Ili, kova caro kad džala te arakhi pe ko mariba avere caronencar, angleder adalestar na bešela te razmislini šukar ka šaj li ple deše hiljadencar te marel pe adaleja kova avela protiv leste ple biše hiljadencar?

³² Te našti, ka bičhali ple manušen koro aver caro, sar pana na alo paše, te pučen le savei o uslovija zako mir.

³³ Ađahar da đijekh tumendar kova na mukela sa so isi le, našti te ovel mlo učeniko.”

O učenicu valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere

³⁴ Tegani o Isus phenda: “Šukari o lon. Ali te našaldā plo londipe, soja ov ka londari pe?

³⁵ Esavko nane šukar ni zaki phuv ni zako đubrivo, nego frdela pe. Kas isi kana te šunel, nek šunel!”

15

O Isus vačeri i priča oto našaldo bakro

¹ But carinici hem prešunde grešnici čedena pe ine uzalo Isus te šunen le.

² A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar lelje te gundinen vačerindoj: “Akava primini kora peste e grešnikonen hem hala olencar.”

³ Adalese o Isus phenda lenđe akaja priča:

⁴ “Te nekas tumendar isi šel bakre i jekh olendar našaldilo, so ka čerel? Ka ačaj e enjavardešu enjen ko polje hem ka džal te rodel e našalde bakre sa đikote na arakhi le.

⁵ I kad ka arakhi le, ka radujini pe, ka čhivel le ko piče

⁶ hem ka legari le čhere. Tegani ka vičini ple amalen hem ple komšijen kora peste hem ka phenel lenđe: ‘Radujinen tumen mancar! Arakhljum mle našalde bakre.’

⁷ Vačerava tumenđe, ađahar da ano nebo ka ovel po bari radost zako jekh grešniko kad pokajini pe nego li zako enjavardešu enja pravednici kolende na valjani pokajiba.”

I priča oti našaldi kovanica

⁸ O Isus phenda hem akava: “Ili te nesava đuvlja isi deš srebrna kovanice, i jekh našali, so ka čerel? Ka tharel i svetiljka, ka šulaj o čher hem šukar ka rodel i kovanica đikote na arakhi la.

⁹ I kad ka arakhi la, ka vičini ple amalinjen hem ple komšiken kora peste hem ka phenel lenđe: ‘Radujinen tumen mancar! Arakhljum i kovanica savi našaldum.’

¹⁰ Ađahar, vačerava tumenđe, ovela radost maškaro anđelja e Devlesere zako jekh grešniko kova pokajini pe.”

I priča oto našaldo čhavo

¹¹ I o Isus phenda: “Jekhe manuše ine duj čhave.

¹² I o tikneder čhavo phenda ple dadese: ‘Dade, de man akana o kotor te barvalipnastar so pripadini maje.’ I ađahar o dad podelinda lenđe plo barvalipe.

¹³ I palo nekobor dive o tikneder čhavo čedinda sa so inole, dželo ki durutni phuv hem adari halja sa plo barvalipe ađahar so živinda dilikane.

¹⁴ Kad trošinda sa o love, ulo baro bokhalipe ani adaja phuv i tegani na inole so te hal.

¹⁵ I dželo te čerel buti koro jekh manuš kova živinda adari. Adava manuš bičhalda le pese ko polje te arakhi balen.

¹⁶ O čhavo edobor inele bokhalo da manglja te hal adava so hana o bale, ali niko na dinda le čak ni adava.

¹⁷ A kad lejla te razmislini šukar, phenđa ana peste: Mle dadesere bučarnen isi da buderi hajbnase, a me akate merava bokhatar!

¹⁸ Ka uštav hem ka irinav man koro mlo dad hem ka phenav lese: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!

¹⁹ Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo. Molinava tut, le man sar jekhe bučarne te čerav buti kora tute.'

²⁰ I uštino hem lejla te džal koro plo dad. Pana sar inele dur, lesoro dad dikhlja le sar avela, pelo lese žal, prastandilo nakoro leste, zagrlinđa le hem čumudinđa le.

²¹ Tegani o čhavo phenđa: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute! Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo.'

²² A o dad phenđa ple slugenđe: 'Sig anen o najšužo ogrtači hem urjaven le! Čhiven lese i angrustik ko naj hem o sandale ko pre!

²³ Anen okole thuljarde telco te čhinen, te ha hem te veselina amen,

²⁴ adalese so akava mlo čhavo inele mulo, a akana dživdilo, inele našaldo, a akanai arakhlo.' I lelje te veselinen pe.

²⁵ A lesoro phureder čhavo čerela ine buti ki njiva. I ko iriba, sar avela ine paše uzalo čher, šunđa bašaliba hem čheliba.

²⁶ Tegani vičinđa jekhe sluga te pučel le so ulo adava.

²⁷ O sluga phenđa lese: 'To phral irinđa pe čhere. To dad činđa e thuljarde telco adalese so dikhlja le dživde hem saste.'

²⁸ I o phureder čhavo holjanđa hem na manglja te đerdini ko čher. Tegani lesoro dad iklilo hem molinđa le te đerdini.

²⁹ A ov phenđa ple dadese: 'Ače, sa edobor berša sar robo kandava tut hem nikad na phagljum to lafi, a nijekhvar na dinđan man ni buzore te šaj mle amalencar te veselinav man.

³⁰ A kad alo akava to čhavo, kova halja to barvalipe e kurvencar, tu činđan lese thuljarde telco.'

³¹ A lesoro dad phenđa lese: 'Mlo čhavo, tu stalno injan mancar. I sa soi mlo - kloj.

³² Ali, valjanđam ađahar te veselina amen hem te radujina amen adalese so akava, to phral, inele mulo, a akana dživdilo; inele našaldo, a akanai arakhlo!'"

16

I priča oto nepošteno upravniko

¹ O Isus ple učenikonenđe vačerđa: "Jekhe barvale manuše ine upravniko kole tužinde da halja lesoro barvalipe.

² I o barvalo vičinđa le hem phenđa lese: 'So šunava tutar adava? Ana maje o spisko kote pisinđan mle lovendar adalese so našti više te čere buti kora mande sar upravniko!'

³ Tegani o upravniko phenđa ana peste: 'So ka čerav kad mlo gospodari ka cidel man tari buti? Na injum edobor zoralo te handav, a lađava te prosinav.

⁴ Džanav so te čerav te šaj o manuša priminen man pumenđe ano čhera kad ka ovav cidime tari buti.'

⁵ I vičinđa sa ple gospodaresere dužnikonen, i pučlja e prvone: 'Kobor aveja mle gospodarese?'

⁶ A ov phenđa: 'Šel burija uljeja.'

Tegani o upravniko phenda lese: 'Sidar le to lil kaj pisime kobor aveja lese hem čhiv da aveja lese pinda.'

⁷ I pučlja avere: 'A tu kobor aveja mle gospodarese?'

A ov phenda: 'Šel burija điveja.' I olese da phenda o upravniko: 'Le to lil hem čhiv da aveja lese oftovardeš.'

⁸ I o gospodari pohvalinda e nepoštenone upravniko so inele džando hem so adahar postupinda. Akava mothoj dai o manuša akale svetosere po džande ko postupci premalo okolende kolai slična olende, nego o manuša e svetosere.

⁹ Vačerava tumende: čeren tumende amalen adahar so ka pomožinen lende akala phuvjakere barvalipnaja, te šaj, kad ka nakhel adava barvalipe, te oven primime ano večna čhera.

¹⁰ Kovai verno ano najtikore buća, ov ka ovel verno hem ano najbare; a kova nane pravedno ano najtikore buća, ov naka ovel pravedno hem ano najbare.

¹¹ Te na injen verna ano akala phuvjakoro barvalipe, ko ka mukel tumende ano vasta o čačimasoro barvalipe?

¹² Te na injenle verna ano averesoro barvalipe, ko ka del tumen tumaro?

¹³ Nijekh sluga našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka mangel e dujtone; ili jekhesa ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe."

¹⁴ Sa adava, so vačerda o Isus, šunde o fariseja kola but mangle o love, i asandile lese.

¹⁵ A o Isus phenda lende: "Tumen injen adala so čerena tumen pravedna anglo manuša, ali o Devel džanel tumare vile. Okova soi but vredno e manušende, adavai gadno e Devlese."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁶ Tegani o Isus phenda: "O Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere sikavena ine e manušen đi o aviba e Jovanesoro, a od tegani propovedini pe o Šukar lafi taro carstvo e Devlesoro hem đijekh nasilno đerdini ano leste.

¹⁷ A palem, po lokhe o nebo hem i phuv te nakhen, negoli jekh slovo oto Zakoni te properel.

¹⁸ Jekh primer: Kova tumendar ačaj pla romnja hem lela avera, čerela preljuba. Hem kova lela romnja kola o rom muklja, isto čerela preljuba."

Priča oto barvalo manuš hem oto Lazar

¹⁹ O Isus phenda: "Inele nesavo barvalo manuš kova urjela pe ine sa ano najšuže šaja hem taro dive ko dive hala ine sa najšukar habinja.

²⁰ Angli lesiri kapija sa ano čirevija pašljola ine nesavo čororo manuš palo anav Lazar.

²¹ Ov but manglja te čaljari pe e troškendar save perena ine taro astali e barvalesoro. Čak hem o đukle avena ine hem ližinena lesere čirevija.

²² Kad mulo o čororo, o anđelja legarde le e Avraamese ki angali. I o barvalo da mulo hem inele parume.

²³ I ano than e mulengoro, ano bare muke, o barvalo vazdinda ple jača hem odural dikhlja e Avraame hem e Lazare lese ani angali.

²⁴ Tegani vičinda: 'Dade Avraame, smilujin tut maje hem bičhal e Lazare te čhivel samo hari plo naj ano pani hem te avel te šudrari mli čhib, adalese so but injum mučime ani akaja jag.'

²⁵ A o Avraam phenda: 'Mlo čhavo, setin tut da primindan to šukaripe tuće ko dživdipe, a o Lazar plo bišukaripe. A akanai e Lazarese šukar akate, a tu mućineja tut.

²⁶ Sem adava, isi bari provalija maškar amende hem tumende i te manglja neko te nakhel akatar kora tumende ili adathar kora amende, naka šaj.'

²⁷ A o barvalo phenda: 'Onda molinava tut, dade Avraame, bičhal e Lazare mle dadese ko čher.

²⁸ Adari isi man pandž phralja. Nek o Lazar upozorini len, te na aven hem on ko akava than e mukengoro.'

²⁹ A o Avraam phenda: 'Isi len o Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere. Nek šunen olen!'

³⁰ A ov phenda: 'Nane adava dovoljno, dade Avraame! Ali te alo lenđe neko taro mule, ka obratinen pe.'

³¹ I o Avraam phenda lese: 'Te na šunde adava so pisinda o Mojsije hem o proroci, naka šunen ni te neko uštino taro mule.' "

17

O učenci valjanena te oven verna sluge e Devlesere

¹ O Isus phenda ple učenikonende: "O iskušnja mora te aven, ali jao okolese prekala kaste avena.

² Olese ka ovel ine po šukar ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more, nego te ćerel jekh akale tikorendar te perel ano greh.

³ Arakhen tumen! Te to phral grešini, ukorin le, i te pokajinda pe, oprostin lese.

⁴ I te ehta puti ko dive grešini premala tute hem ehta puti avela kora tute hem vaćeri će: 'Kajnav man', oprostin lese."

⁵ O apostolja phende e Gospodese: "De amen po bari vera!"

⁶ A o Gospod phenda: "Te isi tumen vera tikori sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akale kaštese: 'Kcal tut taro koreno hem sadin tut ano more!' I ka šunel tumen ine.

⁷ Te phena da nekas tumendar isi sluga kova handela ili arakhi e bakren. I kad ov irini pe tari njiva, ko tumendar ka phenel lese: 'Sidar ava akari hem beš te ha maro?'

⁸ Na li, umesto adava, ka phenen lese: 'Ćer maje te hav, phand tut i kecelja hem kande man đikote hava hem pijava, a palo adava tu ka ha hem ka pije?'

⁹ Na li ov zahvalini e slugase adalese so ćerđa adava so ine lese naredime? Na.

¹⁰ Ađahar hem tumen, kad ćerena sa so naredinda tumenđe o Devel, vaćeren: 'Amen injam sluge kolende na valjani te zahvalini pe! Ćerđam samo soi amari buti!' "

O Isus sasljari deše gubavconen

¹¹ I sar o Isus džala ine nakori diz Jerusalem, nakhino maškari regija Samarija hem i regija Galileja.

¹² I sar đerdini ine ko nesavo gav, nakoro leste ale deš gubavci kola terdine po dur olestar

¹³ hem vićinde: "Isuse, Gospodarona, smilujin tut amende!"

14 Kad dikhlja len o Isus, phenda lende: "Džan hem mothoven tumen e sveštenikonende!"

I sar džana ine dromeja, saslile tari guba.

15 I jekh olendar kad dikhlja so saslilo, irinda pe koro Isus slavindoj e Devle oto sa o glaso.

16 Pelo anglo lesere pre mujeja di phuv, zahvalindoj lese. A ov inele Samarijanco.

17 Tegani o Isus pučlja: "Na li deš saslile? A kaj pana okola enja?"

18 Nijekh li olendar na aračhilo te irini pe hem te slavini e Devle, sem akava jekh kova čak nane ni Jevrejco?"

19 I phenda e manušese: "Ušti hem dža! Ti vera spasinda tut!"

O aviba e Devlesere carstvosoro

20 Jekh dive o fariseja pučle e Isuse kad ka avel o carstvo e Devlesoro. O Isus phenda lende: "O carstvo e Devlesoro na avela e znakonencar saven ka šaj te dikhen pe.

21 Naka šaj te phenel pe: 'Ače akatei!' ili 'Eče adari!' Adalese soi o carstvo e Devlesoro maškara tumende!"

22 Tegani phenda ple učenikonende: "Avela o vreme kad ka mangel te dikhen samo jekh dive e Manušesere Čhavesoro, ali naka šaj te dikhen le.

23 O manuša ka phenen tumende: 'Eče adari!' ili 'Ače akatei!' Ali ma džan adari hem ma prastan palo lende!

24 Adalese so o aviba e Manušesere Čhavesoro ko lesoro dive ka ovel sar kad i munja činela taro jekh krajo e nebosoro, a svetlini ko dujto.

25 Ali angleder adalestar valjani but te patini hem te ovel odbacime akala generacijatar.

26 Hem sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, ađahar ka ovel hem ano vreme kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

27 O manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje đerdinda ki barka. Tegani alo o baro pani hem tasavđa sarijen.

28 Ađahar da inele ano vreme kad o Lot živinda. O manuša ani diz Sodoma hana ine hem pijena, činena hem biknena, sadinena hem vazdena čhera.

29 A ko dive kad o Lot iklilo tari Sodoma, odupral sar bršin peli jag hem sumpor hem mudarđa sarijen.

30 Ađahar ka ovel hem ko dive kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

31 Ko adava dive, ko ka ovel upro čher, a lesere stvarija ano čher, ma te huljel te lel len. Ađahar da, ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere palo pe stvarija.

32 Setinen tumen so ulo e Lotesere romnjaja!

33 Ko dikhela te arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

34 Vačerava tumende: ki adaja rat duj džene ka pašljon ani jekh soba; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.

35 Duj đuvlja zajedno ka ćeren hajbnase; jekha ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.

36 [Duj murša ka ćeren buti ki njiva; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.]"

37 I on pučle e Isuse: "Kaj, Gospode?"

A ov phenda lenđe: “Kaj isi mulo telo, adari čedena pe o lešinarija.”

18

I priča oti udovica koja inele istrainjo

¹ Tegani o Isus vačerđa ple učenikonende priča da uvek valjani te molinen pe hem te na odustajinen.

² Phenda: “Inele nesavo sudija ani jekh diz. Na darandilo e Devlestar hem na ačhilo lese di o manuša.

³ A inele hem nesavi udovica ani adaja diz. Oj stalno avela ine koro leste hem molini le: ‘De man pravda anglo okova kova tužini man!’

⁴ Ov jekh vreme na manglja te pomožini laće. Ali kad nakhlo nesavo vreme, phenda korkoro pese: ‘Iako na darava e Devlestar hem na ačhilo maje di o manuša,

⁵ ka dav pravda akala udovicaće, adalese so stalno avela kora mande, i te na avel više te dosadini man!’ ”

⁶ Tegani o Gospod o Isus phenda: “Šunen šukar so phenda o nepravedno sudija!

⁷ O Devel li naka del pravda ple izabirimende kola rat hem dive molinena le? Ov li ka ačaj len te adžičeren?

⁸ Vačerava tumende, ka del len pravda, hem adava sigate. Ali kad me, o Čavo e manušesoro, ka irinav, ka arakhav li vera ki phuv?”

I priča oto farisej hem oto cariniko

⁹ Tegani o Isus vačerđa akaja priča okolende kola mislinde dai pravedna, a averen dikhle sar po tikoren pumendar:

¹⁰ “Duj manuša dzele ko Hram te molinen pe: jekh inele farisej, a o dujto cariniko.

¹¹ O farisej, terdindoj, molinda ana peste ađahar: ‘Devla, hvala će so na injum sar avera manuša: čora, nepravedna, preljubnici ili sar akava cariniko.

¹² Postinava duj puti ano kurko hem dava desetak oto sa so zardinava.’

¹³ A o cariniko, terdindoj odural, na manglja ni te dikhel nakoro nebo, nego khuvela pe ine ko gruda oti tuga hem vačeri: ‘Devla, smilujin tut maje, e grešnikose!’

¹⁴ Vačerava tumende: akava cariniko irinda pe čhere opravdime anglo Devel, a na o farisej! Adalese so ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime.”

O carstvo e Devlesoroj okolende kolai ponizna sar o čhavore

¹⁵ O manuša anena ine anglo Isus pumare tikore čhavoren te čhivel ple vasta upro lende. I kad o učenici dikhle adava, braninde lenđe.

¹⁶ Ali o Isus vičinda len angla peste vačerindoj e učenikonende: “Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lenđe, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁷ Čače vačerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavoro, naka đerdini ano leste.”

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

¹⁸ I nesavo šerutno e jevrejengoro pučlja e Isuse: “Učitelju šukareja, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?”

19 A o Isus phenda lese: "Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

20 O naredbe džane: 'Ma ćer preljuba!', 'Ma mudar!', 'Ma ćor!', 'Ma svedoćin hovavne!', 'Poštujin te dade hem te daja!'"

21 Tegani o šerutino phenda: "Sa adava ićerava pana taro tikoripe."

22 Ko adava, o Isus phenda lese: "Pana jekh aćhola tut te ćere: biknin sa so isi tut, a o love de e ćororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

23 A ov kad šunđa adava, rastužisalo adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

24 A kad dikhlja le o Isus sar rastužisalo, phenda: "Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!"

25 Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

26 A o manuša kola šunde adava, phende: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

27 A o Isus phenda lenđe: "So nane moguće e manušenje, mogućei e Devlese."

28 O Petar phenda: "Aće, amen sa aćhavđam te dža pala tute."

29 A o Isus phenda lenđe: "Ćaće vaćerava tumenđe, đijekh kova aćhavđa plo ćher, ili e romnja, ili e phraljen, ili e dade hem e daja, ili e ćhaven zbog o carstvo e Devlesoro,

30 ka primini po više ko akava sveto adalestar so aćhavđa hem ka primini o večno dživdipe ko sveto savo avela."

O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar

31 O Isus cidinđa pe e dešuduje apostolencar ki strana hem phenda lenđe: "Aće, džaja nakoro Jerusalim. Adari ka pherdol sa adava so o proroci pisinde ko Sveto lil mandar, e Manušesere Čhavestar.

32 Ka den man ko manuša kola nane Jevreja. On ka maren muj mancar, ka vredinen man hem ka ćhungaren man.

33 Ka šibinen man hem ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

34 O ućenici na halile ništa adalestar so o Isus vaćerđa lenđe. O znaćenje adale lafengoro inele garavdo olendar, i na džande sostar o Isus vaćeri.

O Isus sasljari e korore prosjako

35 Kad o Isus alo paše uzali diz Jerihon, uzalo drom bešela ine nesavo kororo manuš hem prosini.

36 Kad o kororo manuš šunđa sar o narodo nakhela, raspućlja pe soi adava.

37 I phende lese so o Isus o Nazarećanin nakhela.

38 Tegani o kororo vićinđa: "Isuse, Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

39 A o manuša kola phirde anglo Isus vićinde upro leste te traini, ali ov pana po zorale vićinđa: "Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

40 Tegani o Isus terdino hem naredinđa te anen e korore anglo leste. I kad anđe le, o Isus pućlja le:

41 "So mangeja te ćerav će?"

A o kororo phenda: "Gospode, mangava te dikhav."

42 I o Isus phenda lese: "Dikh! Ti vera sasljarda tut."

43 I otojekhvar o kororo šaj ine te dikhel hem lejja te džal palo Isus slavindoj e Devle. I sa o manuša kola dikhle adava zahvalinde e Devlese.

19

O Isus džala koro Zakej o cariniko

1 O Isus đerdinđa ani diz Jerihon. I sar nakhela ine maškari diz,

2 alo nesavo manuš palo anav Zakej te dikhel le. O Zakej inele jekh taro šerutne e carinikonengere ani diz hem inele barvalo.

3 Ov pokušinđa te dikhel koi adava o Isus, ali našti ine taro narodo adalese so inele pretičkoro.

4 Adalese prastandilo po anglal hem uklinđa upro e smokvakoro kaš te šaj dikhel e Isuse adalese so džanđa da valjani te nakhel adathar.

5 A kad o Isus reslo adari, dikhlja upre hem phenđa lese: "Zakej, hulji sigate! Avdive valjani te ovav ano to čher."

6 I o Zakej huljilo sigate hem radosno priminđa le pese ano čher.

7 Sa o manuša kola dikhle adava, lelje te gundinen, vačerindoj: "Dželo koro grešniko te bešel."

8 A o Zakej terdino hem phenđa e Gospodese e Isuseso: "Ače, Gospode, ekvaš oto barvalipe mlo ka dav e čororende, a te nekas hovavđum, ka irinav lese štar puti više."

9 A ko adava, o Isus phenđa lese: "Avdive alo o spasenje ano akava čher, adalese soi hem akava manuš potomko e Avraamesoro.

10 Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, aljum te rodav hem te spasinav e našalden!"

I priča oto poverime love

11 I sar but manuša šunena ine e Isuse, ov vačerđa lenđe hem akaja priča, adalese so inele paše uzalo Jerusalem, a on mislinde da o carstvo e Devlesoro otojekhvar ka mothoj pe.

12 Phenđa: "Inele jekh ugledno manuš kova spremisalo te džal ki durutni phuv te ovel čhivdo zako caro, a palo adava te irini pe čhere.

13 I vičinđa ple deše slugen, dinđa len po ekvaš kilo srebro hem phenđa lenđe: 'Zaradinen maje ađahar so ka čeren buti adaleja đikote na avava.' I dželo ko drom.

14 A o manuša oti lesiri phuv mrzinde le, i bičhalde pumare manušen adari kaj ov dželo te phenen: 'Na mangaja akale te ovel amaro caro.'

15 Kad o ugledno manuš irinđa pe sar caro, naredinđa te vičinen koro leste okole slugen, kolende dinđa love, te dikhel kobor zaradinde lese.

16 O prvo sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dinđan man, čerđum deš puti više.'

17 I ov phenđa lese: 'But šukar. Tu injan šukar sluga! Adalese so injanle maje verno ko najhari, ka dav tut te vladine upro deš dizja!'

18 O dujto sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dinđan man, čerđum pandž puti više.'

19 I lese phenđa: 'Ka dav tut te vladine upro pandž dizja!'

20 O trito sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, ače to srebro savo dinđan man. Garavđum le ano jekh kotor e šejengoro.

21 Čerđum ađahar adalese so darandiljum tutar so injan strogo manuš. Leja okova so nane klo hem čedeja kaj na sejindan.'

²² A ov phenda lese: 'Tu injan bišukar sluga! Palo te lafija ka sudinav tut. Te džandān so injum strogo manuš, da lava okova so nane mlo hem čedava so na sejindum,

²³ sose onda na dindān mle love ki kamata? Āi akana ka ovel man ine više love save ka lav ine avindoj čhere.'

²⁴ Tegani phenda okolende kola terdine uzalo leste: 'Len akale slugastar o srebro hem den le okolese kas isi deš puti edobor!'

²⁵ A on phende lese: 'Ali, gospodarona, ole već isi pandž kilja srebro.'

²⁶ Ov phenda: 'Dikhena da đijekhe kas isi, ka del pe lese pana, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.

²⁷ A okole mle neprijateljēn, so na mangle te ovav lengoro caro, anen akari hem čhinen len angla mande! "

O manuša ano Jerusalem dena čast e Isusesē sar carose

²⁸ I kad vačerda lende adava, o Isus nastavinda plo drom nakoro Jerusalem.

²⁹ Kad alo paše uzalo gava Vitfaga hem Vitanija, uzali gora vičimi e Maslinakiri, bičhalda duje učenikonēn

³⁰ vačerindoj: "Džan ko adava gav savoi angla tumende. I kad ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³¹ Te neko pučlja tumen: 'Sose phravena le?', phenen lese: 'E Gospodese valjani.' "

³² On dzele hem arakhle ađahar sar so phenda lende o Isus.

³³ I sar phravena ine e terne here, o manuša, kasoro inele o terno her, puče len: "Sose phravena e terne here?"

³⁴ A on phende: "E Gospodese valjani."

³⁵ I ande e here anglo Isus. Čhivde pumare fostanja upro her hem bešljarde e Isuse upro leste.

³⁶ I sar džala ine anglal bešindoj upro her, o manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste.

³⁷ A kad alo paše uzalo than kotar huljela pe ine tari e Maslinakiri gora, sa o učenici so inele adari lelje radosno hem oto sa o glaso te slavinen e Devle zato sa o čudesija save dikhle,

³⁸ vačerindoj:

"Blagoslovime o Caro
kova avela ano anav e Gospodesoro!

Nek ovel mir ano nebo
hem slava e Devlese ko učipe!"

³⁹ Tegani nesave fariseja, kola inele maškaro lende, phende e Isusesē: "Učitelju, phen te učenikonende te na vačeren adava."

⁴⁰ A o Isus phenda lende: "Phenava tumende, te trainde on, o bara ka vičinen."

E Isusesēi phare zako Jerusalem

⁴¹ I kad o Isus alo paše uzalo Jerusalem, dikhindoj i diz, runđa lače

⁴² vačerindoj: "Oh, te džane ine avdive hem tu so anela će mir! Ali adavai akana garavdo te jačendar.

⁴³ Ka aven o dive kad te neprijateljja ka čhiven će barikade, ka opkolinen tut hem taro sa o strane ka pritiskinen tut.

⁴⁴ Ka uništinen hem tut hem te dizutnen. Naka ačhaven ni bar upro bar adalese so na pendžardan o vreme kad o Devel alo te spasini tut.”

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram

⁴⁵ Kad o Isus alo ano Jerusalam, đerdinđa ano boro e hramesoro hem lelja te ispuđini adathar okolen so biknena.

⁴⁶ Phenda lenđe: “Pisimei ano Sveto lil: ‘O čher mlo ka ovel čher zaki molitva’, a tumen čerđen olestar ‘than kote čedena pe o čora!’”

⁴⁷ I oto dive ko dive, o Isus sikavđa e manušen ano boro e hramesoro. A o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar zajedno e jevrejengere starešinencar rodona ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo,

⁴⁸ ali na arakhle sar adava te čeren, adalese so sa o manuša pažljivo šunena ine lesoro sikaviba.

20

E Jevrejengere vođe na prihvativena e Isusesoro autoritet

¹ I jekhvar sar o Isus sikaj ine e manušen ano boro e Hramesoro hem vačeri lenđe ine o Šukar lafi, ale uzalo leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

² hem pučle le: “Vačer amende kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?”

³ O Isus phenda lenđe: “Hem me tumen ka pučav nešto. Vačeren maje:

⁴ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?”

⁵ A on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: “Te phendām ‘o Devel kovai ano nebo’, ov ka pučel amen sose onda na verujinđam lese.

⁶ A te phendām ‘o manuša’, sa o manuša ka mudaren amen barencar, adalese soi uverime da o Jovan inele proroko.”

⁷ Adalese phende e Isusese: “Na džanaja ko dinda pravo e Jovane.”

⁸ I o Isus phenda lenđe: “Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te čerav.”

I priča oto bišukar vinogradarija

⁹ Tegani o Isus lelja te vačeri e narodose akaja priča: “Nesavo manuš sadinda vinograd, iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ko drom ko but vreme.

¹⁰ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj den le oto bijandipe e drakhakoro. Ali o vinogradarija marde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹¹ I o gospodari bičhalđa avere sluga. Ali on hem ole marde, lađarde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹² I palem o gospodari bičhalđa koro lende hem e tritone sluga. A on čerde le ko rata hem frdinde le avri taro vinograd.

¹³ Tegani o gospodari oto vinograd phenda: ‘So te čerav? Ka bičhalav lende mle mangle čhave. Šaj ole ka poštuĵinen.’

¹⁴ Ali kad o vinogradarija dikhle le, vačerde maškara pumende: ‘Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.’

¹⁵ I frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le.

So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarende?

¹⁶ Ka avel hem ka mudari len, a o vinograd ka iznajmini averende.”

I okola kola šunde adava priča, phende: “Te na del o Devel adava te ovel!”

¹⁷ A o Isus dikhlja ano lende hem phenda: “A so onda značini adava soi pisime ano Sveto lîl:

‘O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro?’

¹⁸ Dijekh kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le.”

¹⁹ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici mangle tegani te dolen e Isuse, adalese so džande da akaja priča vačeri olendar, ali darandile e narodostar.

E verakere vođe našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

²⁰ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici posmatrinena ine e Isuse. Bičhalde koro leste špijunen, kola čerde pe dai iskrena, sar te dolen le ko bišukar lafi i te šaj preden le ko upravniko e rimesoro te osudini le.

²¹ I o špijunja pučle e Isuse: “Učitelju, džanaja da vačereja hem sikaveja šukar hem na dikheja kovai kova, nego čačimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

²² Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?”

²³ A o Isus džandā so on mangle te prevarinen le i phenda lende:

²⁴ “Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez. Kasiri slika hem kasoro anav isi la?”

A on phende: “E carosoro.”

²⁵ Tegani o Isus phenda lende: “Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese.”

²⁶ I ađahar o špijunja našti ine te arakhen ništa bišukar ano okova so o Isus vačerda i trainde adalese so inele zadivime lesere vačeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

²⁷ I ale koro Isus nesave sadukeja kola vačerena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁸ “Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te čerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁹ Ađahar, inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

³⁰ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo.

³¹ Tegani o trito phral lelja adala romnja i mulo hem ađahar sa o efta phralja. I nijekh olendar na ačhavđa čhaven pala peste.

³² Ko kraj muli hem i romni.

³³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?”

³⁴ O Isus phenda lende: “O manuša ko akava sveto lena pe hem dena pe.

³⁵ A okola kolen o Devel smatrini dai dostojna te oven vazdime taro mule hem te živinen ko sveto savo avela, ni ka len pe ni ka den pe.

³⁶ Adalese so naši više ni te meren: ka oven sar o anđelja. Oni čhave e Devlesere, adalese so o Devel ka vazdel len taro mule.

³⁷ A da o mule uštena, mothovda hem o Mojsije ko Sveto lil kote pisini oto grmo savo ine thabljola. Adathe ov zako Gospod phenela dai 'Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' iako on tegani inele mule.

³⁸ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. Adalese soi on e Devlese pana dživde."

³⁹ Nesave učitelja e Zakonestar phende e Isuse: "Učitelju, šukar vačerđan!"

⁴⁰ I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar

⁴¹ Tegani o Isus pučlja okolen so šunena le ine: "Sar šaj te vačeri pe dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?"

⁴² A korkoro o David phenela ano lil oto Psalmija:

'O Gospod phenđa mle Gospodese:

Beš ko počasno than, oti mli desno strana,

⁴³ đikote na pašljarava te neprijateljen talo te pre!"

⁴⁴ Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?"

O Isus upozorini ple učenikonon upro učitelja e Zakonestar

⁴⁵ Tegani anglo sa o manuša, o Isus phenđa ple učenikonende:

⁴⁶ "Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano bare fostanja hem o manuša, ano baro poštujiba, te pozdravinen len ko trgija. Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁷ Hana o imanje e udovicengoro hem ćerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša."

21

I čorori udovica dela sa so isi la

¹ Na nakhlo but palo adava, o Isus vazdinđa plo šero hem dikhlja sar o barvale manuša čhivena pumare love ani e hramesiri kutija zako čediba.

² Ađahar dikhlja hem jekha čorora udovica sar čhivela samo duj najtikore kovanice.

³ Tegani phenđa: "Čače vačerava tumenđe, akaja čorori udovica čhivđa više sarijendar.

⁴ Adalese so sare akala dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dinđa sa so inola zako živiba."

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje

⁵ I sar nesave učenici vačerena ine adalestar sari o Hram šukar ukasime šuže bare barencar hem e daronencar savei posvetime e Devlese, o Isus phenđa:

⁶ "Ka avel o dive kad oto sa akava so dikhena naka ačhol ni bar upro bar. Đijekh ka ovel peravdo."

⁷ I on pučle e Isuse: "Učitelju, kad adava ka ovel? Savo znako ka mothoj amende da ka ovel adava?"

⁸ A o Isus phenda: “Dikhen te na oven hovavde. Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem: ‘Alo paše o kraj akale vremenoro.’ Ma džan palo lende!

⁹ A kad šunena zako mariba hem zako pobune, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali nane odmah o kraj.”

¹⁰ Tegani phenda lende: “Jekh nacija ka uštel upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo.

¹¹ Ko but thana ka oven bare zemljotresija, bokhalipe hem zaraze. Ka mothoven pe čudesna znakija ko nebo savendar o manuša ka daran.

¹² Ali angleder so sa adava te ovel, ka dolen tumen hem ka progoninen tumen, ka legaren tumen ko sudo ano sinagoge hem ko phandlipe, ka legaren tumen anglo carija hem anglo vladarija, hem sa adava zbog mande.

¹³ Adava ka ovel tumende te šaj svedočinen lende mandar.

¹⁴ Adalese zapamtinen: ma pripreminen tumen angleder save lafencar ka braninen tumen.

¹⁵ Adalese so me ka dav tumen mudrost hem lafija ko save nijekh tumaro protivniko naka šaj te irini lafi.

¹⁶ A ka izdajinen tumen čak hem tumare dada hem o daja, tumare phralja, tumari familija hem tumare amala; hem nesaven tumendar ka mudaren.

¹⁷ I sare ka mrzinen tumen zbog mande,

¹⁸ ali ni jekh bal tumare šerestar naka perel.

¹⁹ Adaleja so ka ačhoven verna, ka dobinen o večno dživdipe.”

O Isus vačeri so o Jerusolim ka ovel uništíme

²⁰ O Isus phenda hem akava: “I kad ka dikhen sar o Jerusolim opkolime e vojskendar, te džanen da alo lesoro vreme te ovel uništíme.

²¹ Tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore. Okola kola živinena ano Jerusolim nek ikljon avri, a kolai ko polje, te na đerdinen ani diz.

²² Adalese so adala ka oven o dive oti e Devlesiri kazna, te pherdol sa soi pisime ano Sveto lil.

²³ Jao e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive! Adalese so bari nevolja ka ovel upri phuv hem e Devlesiri holi ka perel upro akava narodo.

²⁴ Nesave olendar ka oven mudarde mačēja, a avera ka oven legarde ko ropstvo maškaro sa o nacije. O Jerusolim ka ovel gazime e manušendar oto avera nacije sa đikote na nakhela lengoro vreme.”

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

²⁵ O Isus phenda hem akava: “I ka oven čudna znakija ko kham, ko masek hem ko čerenja, a ki phuv o nacije naka džanen so te čeren oti dar zbog adava so o more ka čerel glasna zvukija hem bare talasija.

²⁶ O manuša ka meren oti dar hem oto adžiceriba o bišukaripe savo avela ki phuv, adalese so o zoralipa e nebosere ka oven potresime.

²⁷ Tegani sare ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblako ano zoralipe hem ani bari slava.

²⁸ A kad sa adava ka počini te ovel, terđoven ko pre bizi dar hem vazden tumare šere adalese soi paše tumaro spasenje.”

O Isus vaćeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vaćerđa lende

²⁹ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: “Dikhen i smokva ili bilo savo aver kaš.

³⁰ Kad dikhena da ikljona listija upro leste, korkore džanen dai paše o linaj.

³¹ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai o carstvo e Devlesoro paše.

³² Čaće vaćerava tumende, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³³ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

O Isus sikaj e učenikonen te oven uvek spremna zako olesoro aviba

³⁴ I o Isus phenda lende: “Arakhen tumen te na oven zaokupirime pibnaja, maćojbnaja hem akale dživdipnasere brigencar i te resel tumen otojehvar adava dive.

³⁵ Adalese so adava dive ka avel sar zamka upro sa o manuša ki phuv.

³⁶ Adalese oven džangale hem stalno molinen te šaj nakhaven sa adava so valjani te ovel hem te terđoven anglo Čhavo e manušesoro.”

³⁷ Diveja o Isus sikaj ine ano Hram, a raćaja ikljola ine tari diz hem džala te nakhaj i rat ki gora vićimi e Maslinakiri.

³⁸ I sa o manuša rano sabajleja džana ine ko Hram te šunen le.

22

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

¹ Avela ine paše o Prazniko e bikvascone marengoro, savo vićini pe Pasha.

² O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodena ine sar te ćeren o Isus te ovel mudardo, ali darandile e narodostar.

³ Tegani o Sotoni đerdinđa ano Juda vićime Iskariot kova inele jekh oto dešuduj apostolja e Isusesere.

⁴ Ov dželo koro šerutne sveštenici hem koro narednici e hramesere stražakere hem dogovorinđa pe olencar sar te predel lende e Isuse.

⁵ On ule radosna hem phende e Judase da ka den le love.

⁶ I ov pristaninđa. I ađahar lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse kad naka ovel narodo uzalo leste.

O Isus bićhali duje učenikonen ko Jerusalm te pripreminen i Pasha

⁷ Kad alo o prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, ko savo valjanda te žrtvujini pe bakrore zaki Pasha,

⁸ o Isus phenda e Petrese hem e Jovanese: “Džan hem ćeren amende te ha e pashakoro hajba.”

⁹ A on phende lese: “Kaj mangeja te ćera le?”

¹⁰ Ov phenda lende: “Šunen. So ka đerdinen ki diz, ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste. Ko ćher ko savo ka đerdini

¹¹ roden e ćherutne hem vaćeren lese: ‘O učitelj pućela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?’

¹² I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremime. Adari ćeren amende zako hajba.”

13 I on dzele hem arakhle sa ađahar sar so phenda lende o Isus i adari cerde zako hajba e pashakoro.

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar

14 I kad alo o vreme, o Isus čivđa pe uzalo astali ple apostolencar.

15 I phenda lende: "Edobor mangljum te hav akaja Pasha tumencar angleder so ka patinav.

16 Adalese so, vačerava tumende, naka hav la više đikote lakoro čačimasoro značenje na pherdola ano carstvo e Devlesoro."

17 Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinđa e Devlese hem phenda e apostolende: "Len akaja mol hem podelinen la maškara tumende.

18 Adalese so, vačerava tumende, naka pijav više mol đikote o carstvo e Devlesoro na avela."

19 I lelja o maro, zahvalinđa e Devlese, phaglja le hem dinda le e apostolende vačerindoj: "Akavai mlo telo savo dela pe zako tumende. Čeren akava te setinen tumen mandar."

20 Ađahar lelja hem i čaša e moljaja palo hajba, vačerindoj: "Akaja čaša e moljaja nevoi savez ano mlo rat savo čhorela pe tumende.

21 Ali ače, o manuš kova ka izdajini man mancar uzalo astali.

22 Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, valjani te merav sar soi odredime, ali jao okole manušese kova ka izdajini man!"

23 I o apostolja lelje te pučen pe maškara pumende kova olendar šaj te ovel adava so ka čerel ađahar nešto.

Najbaroi okova kova kandela

24 I o učenici lelje te raspravinen pe kovai olendar najbaro.

25 A o Isus phenda lende: "Avere nacijengere carija vladinena upro lende hem o vladarija lengere pumen vičinena 'manuša kola čerena šukaripe'.

26 Ali tumen ma oven esavke! Nego, o najbaro maškar tumende nek ovel sar najtikoro, a o vođa nek ovel sar sluga.

27 A kovai po baro? Okova kovai uzalo astali ili okova kova kandela le? Ini okova kovai uzalo astali? A me maškara tumende injum sar okova kova kandela.

28 Tumen injen adala kola ačhile mancar ano mle iskušnja.

29 I me dava tumen te vladinen ano carstvo, sar so mlo Dad dinda man:

30 te han hem te pijen maje uzalo astali ano carstvo mlo, hem te bešen ko tronja te sudinen upro dešuduj plemija e Izraelesere."

O Isus vačeri so o Petar ka odreknini pe olestar

31 O Isus phenda: "Simone, Simone, ače o Sotoni rodinđa e Devlestar te mukel lese te iskušini tumen sar kad neko čhorela o điv maškari sita.

32 Ali me molinđum tuće te na našale ti vera. Adalese, kad palem ka irine tut mande, zorjar te phraljen."

33 A ov phenda lese: "Gospode, injum spremno te džav tuja hem ko phandlipe hem ko meriba."

34 A o Isus phenda: "Vačerava će, Petre, o bašno naka đilabi avdive đikote trin puti naka hovave da na pendžareja man."

35 I phenda e apostolende: "Kad bičhalđum tumen ko drom bizo kese lovencar, bizo torbe hem bizi buderi obuća, na li falinđa tumende nešto?"

A on phende: "Ništa."

³⁶ Tegani o Isus phenda lende: "Ali akana kas isi kesa e lovençar, nek lel la! Adahar hem i torba! A kas nane mači, nek biknel plo ogrtači hem nek činelfse jekh.

³⁷ Adalese so, vačerava tumende, valjani te pherdol adava soi mandar pisime ko Sveto lil:

'Dikhle le sar jekhe zločinco.'

Čače, pherdola sa soi pisime mandar."

³⁸ A on phende: "Gospode, ače isi amen duj mačija!"

A ov phenda: "Šukari!"

O Isus molini pe ki e Maslinakiri gora

³⁹ I iklindoj adathar, palo plo adeti, dželo ki e Maslinakiri gora. Oleja džele hem lesere učenci.

⁴⁰ I kad resle adari, phenda lende: "Molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

⁴¹ I cidinda pe olendar, edobor kobor šaj te frdel pe o bar, pelo ko kočija hem molinda pe e Devlese,

⁴² vačerindoj: "Dade! Te mangeja, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

⁴³ Tegani o anđeo mothovđa pe lese taro nebo hem hrabrinda le.

⁴⁴ A kad inele ani po bari patnja, po zorale molinda pe. Lesoro znoj ulo sar kapke oto rat save perena ine upri phuv.*

⁴⁵ I pali molitva uštino, alo đi ple učenci hem arakhlja len sar sovena adalese so inele umorna oto tugujiba.

⁴⁶ Tegani pučlja len: "Sose sovena? Ušten hem molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

O Isus izdajime hem dolime

⁴⁷ Sar pana o Isus vačeri ine adava, ale nakoro leste but manuša kolen anda o Juda kova inele jekh oto dešuduj apostolja. Ov alo koro Isus te čumudini le ki čham.

⁴⁸ A o Isus pučlja le: "Judo, čumudipnaja li izdajineja e Čhave e manušesere?"

⁴⁹ Kad o učenci kola inele adari dikhle da o Isus ka ovel dolime, pučle le: "Gospode, te napadina len li mačencar?"

⁵⁰ I jekh olendar khuvđa mačeja e šerutne sveštenikosere sluga hem čhinda lesoro desno kan.

⁵¹ A o Isus phenda ple učenikonende: "Ačhaven tumen adalestar!" I čhivđa plo vas upro lesoro kan hem sasljarđa le.

⁵² Tegani phenda okolende so ale te dolen le, e šerutne sveštenikonende, e narednikonende e hramesere stražakere hem e starešinende: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande sar palo pobunjeniko.

⁵³ Divencar injumle tumencar ano Hram, i na dolinden man. Ali akavai tumaro vreme hem o zoralipe e tominakoro vladini."

O Petar odreknini pe e Isusestar

⁵⁴ I dolinde e Isuse hem adathar legarde le ko čher e bare sveštenikosoro. A o Petar odural džala ine palo lende.

* **22,44** Ano nesave grčka rukopisija nane o 43. hem o 44. stih.

⁵⁵ Kad tharde jag ko maškar e borosoro hem beštine uzalo late, hem o Petar beštino olencar.

⁵⁶ I nesavi sluškinja dikhlja le sar bešela uzali jag, i dikhlja po šukar ano leste hem phenda: "I akava inele oleja!"

⁵⁷ A o Petar hovavđa vačerindoj: "Đuvlije, na pendžarava le!"

⁵⁸ Na nakhlo but palo adava, dikhlja le nesavo aver manuš hem phenda: "I tu injan jekh olendar!"

A o Petar phenda: "Manušeja, na injum!"

⁵⁹ I kad nakhlo di sar jekh sati, aver nesavo uporno tvrdinda: "Čače akava inele oleja, adalese soi hem ov Galilejco!"

⁶⁰ A o Petar phenda: "Manušeja, na džanav sostar vačereja!"

I odmah, sar pana vačeri ine, o bašno đilabđa.

⁶¹ Tegani o Gospod o Isus irinda pe hem dikhlja ano Petar, a o Petar setinda pe lesere lafendar: "Vačerava će, Petre, angleder so o bašno avdive ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

⁶² I o Petar iklilo taro boro hem zorale runđa.

O čuvarija marena muj e Isuseja

⁶³ O čuvarija lelje te maren muj e Isuseja hem te maren le.

⁶⁴ Učharde lesere jača hem phende lese: "Prorokujin ko khuvđa tut!"

⁶⁵ I bute avere lafencar vredičena ine e Isuse.

E verakere hem e narodosere vođe rodena krivica upro Isus

⁶⁶ Kad dislilo, čedinde pe o starešine e jevrejengere, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, ande e Isuse pumende ko sabor, ko Sinedrion, hem phende lese: "Te injan tu o Hrist, phen amende!" A ov phenda lenđe:

"Te phendum tumende, naka verujinen;

⁶⁸ a te pučljum tumen, naka odgovorinen.

⁶⁹ Ali od akana me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko počasno than, oti desno strana oto zoralipe e Devlesoro."

⁷⁰ A on sare pučle e Isuse: "Znači tu injan o Čhavo e Devlesoro?"

A ov phenda lenđe: "Ađahari sar so phenena: Me injum."

⁷¹ Tegani on phende: "Na valjani amende više avera svedoci. Sare amen šundam da korkoro pes osudinda!"

23

E jevrejengere vođe optužinena e Isuse ko Pilat

¹ Tegani sare kola inele ko sabor uštine hem legarde e Isuse koro Pilat, koro upravniko e rimesoro,

² hem lelje te vačeren protiv oleste: "Akale manuše arakhljam sar zavodini amare narodo hem vačeri lenđe te na platinen o porez e carose, a pese vačeri dai o Hrist, o caro."

³ Tegani o Pilat pučlja e Isuse: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

⁴ Tegani o Pilat phenda e šerutne sveštenikonende hem e narodose: "Na arakhava nisavi krivica upro akava manuš!"

⁵ Ali on na ačhavde te vičinen: "Ple sikavibnaja vazdela pobuna maškaro manuša ki sa i phuv e Jevrejengiri. Lelja te čerel adava ani regija Galileja hem alo čak di akate ani diz Jerusalim!"

O Isus anglo Irod

⁶ A kad o Pilat šunđa adava, pučlja len nane li o Isus Galilejco.

⁷ I kad phende lese dai o Isus Galilejco, o Pilat bičhalđa le koro Irod, kova vladinđa ani Galileja. A baš adala dive o Irod inele ano Jerusalem.

⁸ Kad o Irod dikhlja e Isuse, but inele radosno adalese so pana angleder manglja te dikhel le adalese so but šunđa olestar hem nadinđa pe da o Isus ka čerel nesavo čudo anglo leste.

⁹ But so pučlja le, ali o Isus ništa na phenđa lese.

¹⁰ A adari terđona ine o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar vačerindoj zorale protiv o Isus.

¹¹ A o Irod hem lesere vojnici ponizinde e Isuse hem marde muj oleja. Urjavde le ano carikano fostani hem tegani o Irod bičhalđa le palal koro Pilat.

¹² Angleder o Irod hem o Pilat na inele ano šukar odnosija, a adava dive ule amala.

O Pilat osudini e Isuse ko meriba

¹³ A o Pilat vičinđa kora peste e šerutne sveštenikonen, e vođen hem e narodo,

¹⁴ i phenđa lenđe: “Anđen kora mande akale manuše vačerindoj da vazdela pobuna maškaro narodo. Ače, angla tumende pučljum le adalestar, ali na arakhljum nisavi krivica zaki savi tumen optužinena le.

¹⁵ A ni o Irod na arakhlja upro leste krivica i adalese bičhalđa le palal kora amende. Akava manuš na čerđa ništa so zaslužini meriba.

¹⁶ Adalese samo ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le.”

¹⁷ [A valjanđa zako prazniko, palo adeti, te mukel lenđe jekhe phandle manuše.]

¹⁸ Ko adava sare so inele adari vičinde: “Mudar adale manuše, a muk amende e Varava!”

¹⁹ (O Varava inele phandlo adalese so učestvujinđa ani pobuna savi inele ano Jerusalem hem adalese so mudarđa nekas.)

²⁰ A o Pilat, adalese so manglja te mukel e Isuse, palem vačerđa olencar,

²¹ ali on vičinde: “Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!”

²² A o Pilat palo trito puti phenđa lenđe: “A savo bišukaripe čerđa akava manuš? Na dikhava sose valjani te merel. Ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le.”

²³ Ali on na ačhavde te vičinen oto sa o glaso rodindoj te čhivel e Isuse ko krsto. I lengoro vičiba inele sa po zoralo.

²⁴ I adalese o Pilat odlučinđa te del len adava so mangena.

²⁵ Muklja okole kole mangle, kova inele phandlo zbog i pobuna hem zbog o mudariba, a e Isuse dinđa ko vojnici te čeren oleja adava so o narodo manglja.

E Isuse čhivena ko krsto

²⁶ Sar o vojnici legarena ine e Isuse, dolinde nesave Simone tari Kirinija sar avela ine taro polje. Čhivde o krsto upro leste hem terinde le te akhari le palo Isus.

²⁷ Palo Isus dželo baro narodo maškaro kolende inele hem o đuvlja kola runde hem žalinde le.

²⁸ Ali o Isus irinđa pe nakoro lende hem phenđa lenđe: “Đuvljalen taro Jerusalem, ma roven pala mande, nego roven pala tumende hem tumare čhavende.

²⁹ Adalese so, ače, avena o dive kad o manuša ka vačeren: ‘Bahtalei o đuvlja kolai bizo čhave, kola na bijande hem na dinde čuči.’

³⁰ Tegani

‘ka phenen e planinende: Peren upra amende!
hem e bregonende: Učharen amen!’

³¹ Adalese so, te ađahar ćerela pe mancar kova injum sar jekh sapano kaš, sigurno po bišukar ka ćerel pe e manušencar kolai sar o šuke kašta.”

³² A e Isuseja inele legarde pana duje zločinconen te oven mudarde.

³³ I kad resle ko than vičime Kokalo e šeresoro, o vojnici čivde ko krsto e Isuse hem čivde adale zločinconen ko avera krstija: jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

³⁴ O Isus phenda: “Dade, oprostini lenđe, adalese so na džanen so ćerena!”

Tegani o vojnici frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende e Isusesere šeja.

³⁵ O narodo terdino adari te dikhelfse, a e jevrejengere vođe marde muj e Isuseja vačerindoj: “Averen spasinđa; akana nek spasini korkoro pes tei čače ov o Hrist e Devlesoro, lesoro Izabirime!”

³⁶ Hem o vojnici marde muj e Isuseja. Ale uzalo leste hem kaninde le ušli mol,

³⁷ vačerindoj: “Te injan o caro e jevrejengoro, spasin tut!”

³⁸ A upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime: AKAVAI O CARO E JEVREJENGORO .

³⁹ Jekh okole zločinconendar vredinđa e Isuse vačerindoj: “Te injan o Hrist, sose na spasineja tut hem amen?”

⁴⁰ A o dujto zločinco ukorinda adale so vredinđa e Isuse: “Sar na daraja e Devlestar? Hem tu injan ađahar osudime sar soi ov.

⁴¹ Amen pravedno injam kaznime zbog amare bišukar buća, a ov na ćerđa nisavo bišukaripe.”

⁴² Tegani phenda: “Isuse, setin tut mandar kad ka ave ano to carstvo.”

⁴³ A o Isus phenda lese: “Čače vačerava će, avdive ka ove mancar ano raj!”

E Isusesoro meriba

⁴⁴ A ko ekvaš o dive, i tomina učharđa sa i phuv hem ađahar inele trin saća,

⁴⁵ adalese so o kham kalilo. A e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš.

⁴⁶ A o Isus vičinda oto sa o glaso: “Dade, tuće ano vasta mukava o duho mlo!” Kad phenda adava, muklja pli duša.

⁴⁷ A kad e rimesoro kapetani dikhlja so ulo, lejla te slavini e Devle, vačerindoj: “Čače akava manuš inele pravedniko!”

⁴⁸ But manuša kola ćedinde pe adari te dikhelfse, irindoj čhere khvena pe ine ko gruda adalese so ine lenđe žao.

⁴⁹ A sa e Isusesere amala, đi o đuvlja kola phirde palo leste pana tari Galileja, odural terdine hem dikhle sa adava.

E Isusesoro paruniba

⁵⁰⁻⁵¹ A inele jekh manuš palo anav Josif tari Arimateja, diz ani Judeja. Ov inele šukar hem pravedno manuš kova adžićeri ine o carstvo e Devlesoro.

Iako inele člano oto e jevrejengoro sabor, na složinda pe adaleja so inele odlučime te roden o Isus te ovel mudardo.

⁵² Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro.

⁵³ Tegani huljavđa e Isusesoro telo taro krsto, pačarda le čaršaveja hem čivđa le ano grobo savo inele čerdo ano bar, ano savo pana nijekh na inele čivdo.

⁵⁴ Adava dive inele Dive zako pripremiba zako savato savo samo so na ine te avel.

⁵⁵ A o đuvlja, kola ale e Isuseja tari Galileja, dže e Josifeja hem dikhle sar e Isusesoro telo inele čivdo ano grobo.

⁵⁶ I irinde pe adari kaj bešena ine hem spreminde o mirisija hem o mastija savencar te makhen e Isusesoro telo. Ali ko savato odmorinde pe poštujindoj i naredba oto Zakoni e Mojsijasoro.

24

E Isusesoro uštiba taro mule

¹ Rano sabajle, ko prvo dive oto kurko, o đuvlja ale ko grobo hem ande o mirisija save spreminde.

² I dikhle dai cidime o bar savo inele anglo udar e grobosoro.

³ Đerdinde andre, ali na arakhle o telo Gospodesoro e Isusesoro.

⁴ I sar terđona ine adari zbunime, otojekhvar iklile anglo lende duj manuša ano sjajna šeja.

⁵ O đuvlja but darandile hem peravde pumare šere nakori phuv, a on phende lende: "Sose rodena e dživde maškaro mule?"

⁶ Ov nane akate. Uštino taro mule! Setinen tumen so vačerđa tumende dok pana inele ani Galileja:

⁷ 'Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav dindo ano vasta e grešnone manušengere, te ovav čivdo ko krsto, ali o trito dive ka uštav.' "

⁸ Tegani on setinde pe da o Isus phenđa lende adava.

⁹ I irinde pe taro grobo palal ki diz te vačeren adava e dešujekhe apostolende hem sarijende averende.

¹⁰ Adala đuvlja inele i Marija Magdalena, i Jovana, i Marija e Jakovesiri daj, hem avera. I on sa adava vačerde e apostolende,

¹¹ ali o apostolja na verujinde lende, adalese so mislinde da sa adava izmislinde.

¹² A o Petar uštino hem prastandilo đi o grobo. Telilo hem dikhlja samo o čaršavi saveja e Isusesoro telo inele pačardo. I irinda pe palal pučindoj pes so ulo adava.

O Isus mothoj pe duje učenikonende ko drom nakoro Emaus

¹³ Adava dive duj oto e Isusesere sledbenici džana ine ko gav Emaus, dur taro Jerusalim dešujekh kilometarija.

¹⁴ Odrumal vačerenena ine maškara pumende adalestar so ulo adala dive.

¹⁵ I sar vačerenena ine ađahar, korkoro o Isus alo uzalo lende hem lelja te phirel olencar.

¹⁶ Ali olenđe na inele muklo te pendžaren le.

¹⁷ O Isus pučlja len: "Sostar vačerenena maškara tumende phirindoj?"

Tegani on terdine, a ko lengere muja dičhili žalost.

¹⁸ Jekh olendar, palo anav Kleopa, phenđa lese: "Sar so dičhola, tu injan jedino abandija ano Jerusalim kova na džanel so ulo adari akala dive."

19 O Isus pučlja len: "So ulo?"

I on phende lese: "Adava so ulo e Isuseja e Nazarećanineja. Ov inele proroko zoralo ano vaćeriba hem ano ćeriba anglo Devel hem anglo sa o narodo.

20 Ali amare šerutne sveštenici hem amare avera vođe dinde le te ovel osudime ko meriba hem čivde le ko krsto.

21 Amen nadindam amen dai ov adava kova ka otkupini e Izraelesere narodo. A aće, tritoi dive sar ulo sa adava.

22 Hem pana zbuninde amen nesave amare đuvlja. Rano sabajle džeze ko grobo,

23 ali na arakhle e Isusesoro telo adari. Ale hem phende amende da dikhle anđelen kola vaćerde lenđe dai o Isus dživdo.

24 Tegani nesave amendar džeze ko grobo hem arakhle adahar sar so phende o đuvlja. Ali na dikhle e Isuse."

25 Tegani o Isus phenda lenđe: "O, sar na haljovena? Sosei tumenđe pharo te verujinen sa adava so o proroci vaćerde?"

26 On prorokujinde da o Hrist valjani te nakhel sa adala patnje angleder so đerdini pese ani slava."

27 I tegani lelja te objasnini lenđe soi e Hristestar pisime ano Sveta lila, počindoj e Mojsijasere lilendar hem ano sa e prorokonengere lila.

28 Sar avena ine paše uzalo gav Emaus, o Isus ćerđa pe da mangela te džal po dur.

29 Ali on terinde le te aćhol vaćerindoj: "Aćhov amencar, adalese so lela te perel i rat!"

I o Isus đerdinda ano čher hem aćhilo olencar.

30 Kad inele olencar uzalo astali, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda len.

31 Tegani phravdile lengere jača hem pendžarde le dai ov o Isus, ali ov otojekhvar na inele više anglo lende.

32 Tegani phende jekh averese: "Na ine amen li sar jag ano vile dok vaćerđa amencar odrumal hem objasninda amende o Sveta lila?"

33 I odmah uštine hem irinde pe ko Jerusalem. Adari arakhle sar bešena zajedno o dešujekh apostolja hem avera sledbenici e Isusesere

34 kola phende lenđe: "O Gospod čaće uštino taro mule hem mothovđa pe e Simonese!"

35 Tegani o duj manuša vaćerde lenđe sa so ulo ko drom nakoro Emaus hem sar pendžarde e Isuse kad phaglja o maro.

O Isus mothoj pe e ućenikonende

36 Sar pana vaćerena ine adalestar, o Isus otojekhvar terdino maškar olende hem phenda lenđe: "Mir tumencar!"

37 A on but darandile, adalese so mislinde da dikhena duho.

38 Tegani o Isus phenda lenđe: "Sose darana? Hem sose isi tumen sumnje ano vile?"

39 Dikhlen mle vasta hem mle pre! Me injum! Pipinen man hem ka dikhen! E duho nane telo hem kokala sar so dikhena da man isi!"

40 Vaćerindoj adava, mothovđa lende ple vasta hem o pre.

41 On edobor inele radosna hem začudime da našti ine te verujinen. Tegani o Isus pučlja len: "Isi tumen li nešto hajbnase?"

42 I on dinde le kotor oto peko maćho.

43 Ov lelja hem halja le anglo lende.

⁴⁴ Tegani o Isus phenda lende: “Akavai o lafija save vačerđum tumenđe dok injumle tumencar: da valjani te pherdol sa soi pisime mandar ano Zakoni e Mojsijasoro, ano Lila e prorokonengere hem ano Psalmija.”

⁴⁵ Tegani phravđa lengere jača te haljojen o Sveta lila,

⁴⁶ i phenda lende: “Ađahari zapisime: O Hrist ka patini hem o trito dive ka uštel taro mule,

⁴⁷ hem ano lesoro anav ka propovedini pe o pokajiba hem oprostiba e grehengoro sa e nacijenđe, počindoj taro Jerusalem.

⁴⁸ Tumen injen svedoci adalestar.

⁴⁹ A me ka bičhalav tumenđe e Svetone Duho, sar so mlo Dad obećinđa. Ali ačhoven ani diz đikote o zoralipe e Devlestar naka huljel upra tumende.”

E Isusesoro uštiba ko nebo

⁵⁰ Tegani o Isus legarđa ple učenikonen paše uzali Vitaniija, i vazdinđa ple vasta hem blagoslovinda len.

⁵¹ I sar blagoslovini len ine, cidinđa pe olendar hem legardilo ko nebo.

⁵² A on pele ko kočija anglo leste, i ani bari radost irinde pe ano Jerusalem.

⁵³ I stalno džana ine ko Hram te hvalinen e Devle.